

GLASILO
POŽEŠKE BISKUPIJE

Zajedništvo

POŽEGA, RUJAN 2014. ■ GODIŠTE VIII. ■ BROJ 48 ■ ISSN 1846-4076

2

DOGAĐAJNICA

Proslava sv. Lovre, zaštitnika
Požeške biskupije

Blagdan Gospe voćinske

Hodočašće obitelji
s brojnom djecom u Voćin

U pleterničkom svetištu
proslavljen blagdan
Gospe od suza

Posveta nove župne
crkve u Lipiku

Svečani spomen
30. obljetnice Nacionalnog
euharistijskog kongresa

17

ŽIVOT MLADIH

Nova školska godina
u katoličkim školama
Požeške biskupije

20

IZ NAŠEG CARITASA

Blagoslov Caritasove
kuće za obitelj Maras

Caritas Požeške biskupije
darovao školske knjige

22

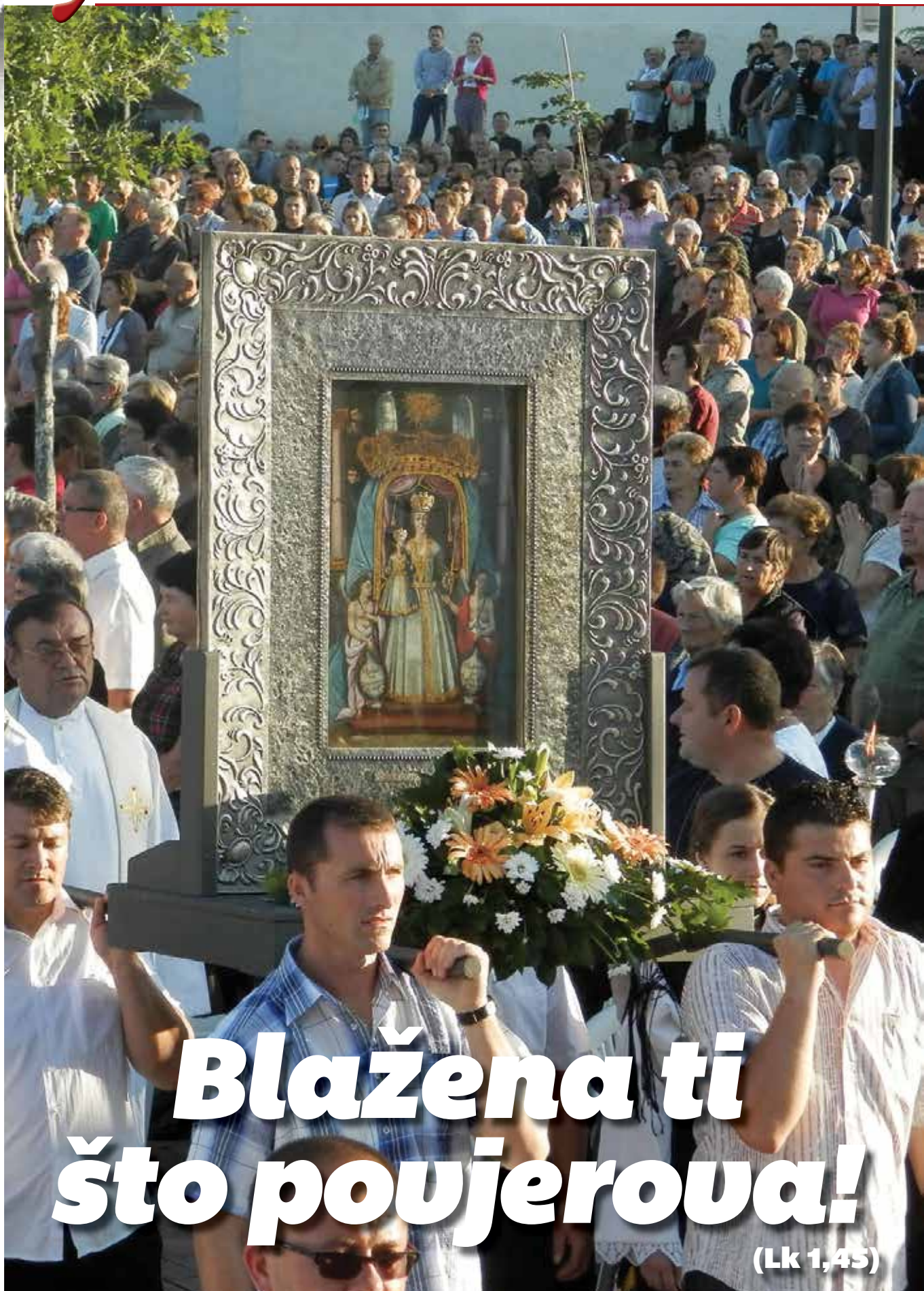
MOJA VJERA

Zdravko Tičl,
trajni đakon i vjeroučitelj
iz župe Stražeman

26

ŽUPNI SLIKOPIS

Župa sv. Petra apostala
Stari Gradac

Blažena ti što poujjerova!

(Lk 1,45)

PROSLAVA SV. LOVRE, ZAŠTITNIKA POŽEŠKE BISKUPIJE

Čovjek je najveće blago Crkve

Piše i snimila: Ljiljana Marić

Središnja proslava blagdana sv. Lovre, zaštitnika Požeške biskupije, održana je 10. kolovoza u Požegi. Na otvorenom prostoru dvorišta Biskupskoga doma pored drevne crkve sv. Lovre, euharistijsko slavlje predvodio je đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić, a uz njega je u koncelebraciji bio biskup Antun Škvorčević i osječko-đakovački nadbiskup u miru Marin Srakić te tridesetak svećenika.

Svjedočenje Caritasovih volontera

Na početku slavlja biskup Škvorčević uputio je svim okupljenima pozdrav i čestitku prigodom blagdana svetoga zaštitnika. Obraćajući se nadbiskupu Hraniću rekao je: "Minulih mjeseci sjedinilo nas je stradanje velikog broja ljudi u poplavama na području naših dviju biskupija, a s kojima se danas, na blagdan zaštitnika našega Biskupijskog Caritasa, osjećamo duboko povezanimi. Zajedno s Vama sve stradalnike iz županijske Posavine, kao i one iz požeškoga, pleterničkog, lipičkog i slatinskog kraja, povjeravamo mučeničkoj snazi đakona Lovre čija su osobita briga bili siromasi." U nastavku je rekao da je na ovome slavlju znakovita i snažna prisutnost Caritasovih volontera kojima je od srca zahvalio za sve što su u suradnji s Biskupijskim Caritasom, predvođeni ravnateljem Goranom Lukićem, posvjedočili svojom plemenitošću i požrtvovnošću u pružanju pomoći nastradalima u poplavama.

Pozdravio je i sve one koji su protekle školske i akademske godine primali stipen-

diju Požeške biskupije te otvorio natječaj za iduću školsku godinu. Dobrodošlicu je izrazio i svim nazočnima te zaključio: „Dok slavimo sv. Lovru, u srcu nam je i u molitvi i papa Ivan Pavao II. koji nam ga je, nakon utemeljenja naše Biskupije prije sedamnaest godina, dao za nebeskog zaštitnika te zahvaljujemo Bogu što nam je utemeljitelj ove godine uzdignut na oltar svetih.“

Načelo pšeničnog zrna

U homiliji je nadbiskup Hranić istaknuo da je svako ljudsko biće stvoreno da bi drugome bilo dar i da je ta darovanost, a s njome i besplatnost, sveprisutna u našem ljudskom životu, napose u bračnoj ljubavi, obiteljskom skladu i zajedništvu, prijateljstvima, davanju povjerenja i podrške drugim ljudima. Nadbiskup je upozorio kako suvremeni čovjek prečesto živi u lažnom uvjerenju da je tvorac samoga sebe, odnosno da je dostatan samom sebi, zatvarajući se tako u svoju samostalnost i samodostatnost koja postupno počinje ograničavati i ugrožavati njegovu slobodu te na taj način on ostaje zatvoren u vlastitu osobu nastojeći si sam priskrbiti spasenje i sreću posebno je tražeći u materijalnom blagostanju. Na temelju evanđeoskog čitanja u kojem Isus kaže: "Ako pšenično zrno pavši na zemlju ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilan rod", nadbiskup je rekao kako je Isus išao suprotno bilo kakvim težnjama za samodostatnošću te da je načelo pšeničnog zrna primijenio na samoga sebe i na svoju smrt te nam ga ostavio kao oporuku da i mi kao vjernici tako činimo.

Taj put slijedio je i sv. Lovro. - Istinsko blago Crkve za njega je bio čovjek u potrebi i to čovjek koji treba naše vrijeme, dobrotu, ljubav i solidarnost - istaknuo je nadbiskup te spomenuo kako je sv. Lovro posvjedočio da patnja i smrt nisu stvarnosti koje treba izbjeći pod svaku cijenu, nego da je najvažnije samodarivanje i ljubav.

Caritas je nužnost

- Onaj tko čuva svoju kožu i svoj život, tko počne voditi računa o svojim osobnim interesima i kalkulirati što mu ide u prilog, a što šteti njegovim interesima; taj ostaje sam te gubi istinski život - poručio je nadbiskup te dodao kako je čovjek etično biće te se treba u svojoj slobodi i po svome razumu brinuti za što pravedniji i kvalitetniji poredak ovoga svijeta.

Napomeno je da su ljubav i Caritas uvijek nužni u svakome društvu, čak i u onom najpravednijem.

-Ne postoji nijedno pravedno državno uređenje koje bi služenje ljubavi učinilo suvišnim i nepotrebnim. Uvijek će biti samostalnost i osamljenosti, uvijek će biti onih koji trebaju malo dobrote i ljubavi, koji trebaju malo tuđeg vremena. Uvijek će biti onih koji su pogođeni prirodnim katastrofama, bolešću, nezaposlenošću, onih koji trpe i vaze za utjehom i pomoći. Uvijek će biti materijalnih potreba gdje je nužna pomoć u obliku konkretne ljubavi prema bližnjima - istaknuo je nadbiskup Hranić.

Uloga Caritasa, nastavio je, nije samo pružanje materijalne pomoći, nego i okrepiti i duše. Podsjetio je prisutne da je Caritas pastoralno djelo Crkve koje treba imati svoje uporište u svakoj župnoj zajednici i na taj način kršćansku ljubav i dobrotvornost učiniti redovitim, svakodnevnim i neizostavnim elementom života i djelovanja svake župe, ali i biskupije.

Na kraju slavlja biskup Antun Škvorčević zahvalio je nazočnima na sudjelovanju, sabranom srcu, molitvi i pjesmi.

Molitveno bdijenje mladih uoči blagdana sv. Lovre

U predvečerje blagdana sv. Lovre u drevnoj požeškoj crkvi toga sveca održano je noćno bdijenje mladih. Svečanu Službu večernjih hvala predvodio je biskup Antun Škvorčević okružen članovima Stolnog kaptola te svećenicima iz središnjih biskupijskih ustanova i gradskih župa. Na slavlju su sudjelovali i bogoslovi, Caritasovi volonteri, brojni mladi koji se svake subote okupljaju na klanjanju u Katedrali te drugi vjernici. Bdijenje je nastavljeno klanjanjem pred Presvetim koje je predvodio Nedjeljko Androš, župnik požeške župe sv. Ivana Krstitelja zajedno s drugim svećenicima, volonterima i bogoslovima. Mladi su pod vodstvom katedralnog župnog vikara Marija Večerića čitav molitveni program protkali pjesmom. Uz Caritasove volontere uputili su Isusu Kristu molitve na različite nakane. Niz molitvenih nakana završili su bogoslovi molitvom za ustrajnost na putu prema svećeništvu i za duhovna zvanja.

DODIJELJENE ZAHVALNICE CARITASOVIM VOLONTERIMA

Djelovanjem i donacijama posvjedočili blizinu nastradalima

Piše i snimio: Ivica Bošnjak:

Na svetkovinu sv. Lovre priređen je program tijekom kojega su predstavljeni Caritasovi projekti ostvareni od prošlogodišnje svetkovine. Uz biskupa Antuna Škvorčevića programu su nazočili nadbiskup Đuro Hranić, nadbiskup u miru Marin Srakić, svećenici i bogoslovi te volonteri. Ravnatelj Caritasa Goran Lukić zahvalio je volonterima što su u suradnji s Biskupijskim Caritasom učinili puno dobra u pomaganju nevoljnima, napose pogođenima poplavama. Biskup Antun je podsjetio na važnost karitativnih skupina unutar župnih pastoralnih vijeća u njegovanju Isusova odnosa prema čovjeku, a pogotovo siromašnom, osamljenom i bolesnom. Naglasio je da je velika požrtvornost volontera pridonijela brzom razvrstavanju prikupljenih dobara te njihovom dostavljanju na poplavljena područja. Posebnu zahvalnost iskazao je ravnatelju Lukiću bez čije se velike zauzetosti i koordinacije ne bi mogli ostvariti mnogi caritativni projekti.

U središnjem dijelu programa dodijelile su se zahvalnice fizičkim i pravnim osoba-

ma koje su svojim doprinosom pomogle Caritasu u organiziranju pomoći nastradalima u poplavi.

Biskup Škvorčević istaknuo je kako je mnogo onih koji su svojim djelovanjem i donacijama posvjedočili blizinu osobama pogođenima poplavom te ih je nemoguće sve imenovati i svima zahvaliti. Dodao je da Biskupija ovim činom želi barem nekim očitovati svoju zahvalnost, misleći pri tom i na sve druge bez čije bi plemenitosti pomoć poplavljenima bila puno skromnija. Za požrtvovan rad u sjedištu Caritasa biskupije, osobito u organiziranju pomoći, zahvalnice su dodijeljene Veri Šimunović, Ivici Grgiću, Miri Sigurnjaku, Iliji Novaku te Željku Odriju. Za raspoloživost prostora za prikupljanje donacija zahvalnice su uručene Josipu Mikšiku te Valentinu Liseću. U uređenju i opremanju poplavljenih obiteljskih kuća surađivali su s Caritasom biskupije i primile zahvalnice tvrtke Alles d.o.o., Spin valis d.d. te Zvečevo d.d. Stavljanjem vozila i vozača na raspolaganje Ca-

ritasu zahvalnicu je zaslužio Ivan Žuljević, Drago Adžić, Krešo Šutalo, Damir Rosipal, Zlatko Pojer, Alen Trupinić te Milan Kosac. Za posebnu suradnju s Biskupijskim Caritasom u organiziranju pomoći zahvalnicu se primili požeški župni Caritasi i volonteri Župe sv. Terezije Avilske, Župe sv. Leopolda Mandića, Župe sv. Ivana Krstitelja, Župe Duha Svetoga te Župe sv. Barbare u Jakšiću kao i Župe sv. Leopolda Mandića u Virovitiči. Za organiziranje humanitarnog koncerta zahvalnica je uručena Caritasu Župe bl. Alojzija Stepinca u Novskoj.

Biskup posjetio prognaničko naselje Kovačevac Bog sve poziva na obraćenje

Prigodom blagdana sv. Lovre biskup Antun Škvorčević u pratnji ravnatelja Caritasa Gorana Lukića posjetio je 9. kolovoza prognaničko naselje Kovačevac nedaleko Nove Gradiške. U barakama naselja nalaze se uglavnom prognanici iz Bosne i Hercegovine koji nemaju mogućnosti drugoga rješenja. U dvorani naselja biskup je s okupljenima slavio svetu misu.

- Svojim ponovnim dolaskom k vama želio sam vam očitovati kako vas sve uključujem u zajedništvo molitve, ljubavi i poštovanja naše mjesne Crkve. Izražavam vama zahvalnost za žrtvu i molitvu koju trajno prinosite za svoga biskupa, svećenike, redovnike i redovnice, za sav Božji narod naše Biskupije, napose za obitelji koje se nalaze u različitim životnim poteškoćama među kojima su i one nastradale u nedavnim poplavama. Neka Božji blagoslov bdije nad svima vama i po zagovoru sv. Lovre bili snažni u životnim nevoljama te poput njega, sjedinjeni s Isusom Kristom i njegovim patnjama, postali pobjednici - poručio je biskup koji je pozdravio i dječji zbor Župe Bezgrješnog Začeca BDM iz Nove Gradiške

predvođen s. Blankom kao i desetak ministranata sa župnim vikarom Marijom Mesićem zahvalivši im na posebnoj pažnji prema prognanicima.

U homiliji biskup je izložio misao proroka Habakuka o zlima i zločincima koji nerijetko nanose velike nepravde najčešće siromašnima, a Bog kao da se na to ne osvrće. Istaknuo je prorokov zaključak da pravednik živi od vjere, a da Božji način ophođenja sa zlima nije jednak našem jer on u milosrđu i strpljivosti poziva sve na obraćenje. Usporedio je prognaničku sudbinu sa stanjem Habakukova naroda sredinom sedmog stoljeća prije Isusa te istaknuo kako izgleda da pobjeđuju oni koji su im nanijeli nepravdu kad su ih prognali s njihovih ognjišta i poubijali najbliže, ali da konačna njihova sudbina ovisi o Bogu. Pozvao ih je da žive vjernost poput mučenice iz doba njemačkog nacizma sv. Terezije Benedikte od Križa, suzaštitnice Europe, čiji blagdan danas slavimo ili sv. Lovre mučenika čiji blagdan slijedi. Nakon slavlja, ravnatelj Biskupijskog Caritasa Goran Lukić podijelio je stanovnicima naselja novčanu pomoć sakupljanu tijekom minule korizme u župama Požeške biskupije.

Posjet Caritasovoj kuhinji, njezinim korisnicima i obiteljima

Biskup Antun Škvorčević u pratnji Caritasova ravnatelja Gorana Lukića u prigodi blagdana sv. Lovre posjetio je 9. kolovoza središnju kuhinju Požeške biskupije koja dnevno za Caritasove potrebe kuha šezdesetak obroka te ih dostavlja bolesnim i siromašnim sugrađanima koji ih nisu u mogućnosti sami pripremiti. Biskup je zahvalio djelatnicima kuhinje za požrtvornost kojom služe potrebnima. Zatim su se biskupu i ravnatelju pridružili župnik Ivica Žuljević te Caritasov volonter Ivica Grgić te su posjetili obitelj Marija i Zorice Jakovac koja s petero djece živi u skućenom stanu. Poblize su se upoznali sa stanjem i potrebama članova obitelji te im iskazali potporu i ohrabrenje. Put ih je zatim poveo do Zore Brblić, bolesne i nemoćne starice kojoj je potrebna svakodnevna njega i hrana iz Caritasove kuhinje. Posjetili su i Mandu Krajinović, staricu koja je nakon moždanog udara godinama nepokretna. Biskup je zahvalio bolesnima što svoje žrtve i molitve prikazuju za dobro Crkve i naroda te im pružio utjehu vjere u njihovim poteškoćama. Zahvalio je također i ravnatelju Caritasu te župniku i volonteru na njihovoj svakodnevnoj brizi za potrebite. (I. Žuljević)

U VOĆINSKOM SVETIŠTU PROSLAVLJEN BLAGDAN GOSPE VOĆINSKE

Nema budućnosti Hrvatske bez dostojanstva braka i obitelji

Piše Marijan Pavelić • Snimio: Duško Mirković

Na blagdan Gospe Voćinske 21. kolovoza nekoliko tisuća vjernika iz požeškog, posavskog i zapadno-slavonskog dijela Požeške biskupije predvođeno svojim svećenicima hodočastilo je u Voćin.

Vječ prethodnoga dana pješaci iz Davora, Nove Kapele i drugih posavskih župa, najvećim dijelom mladi, krenuli su prema Požegi gdje su im se na blagoslovu hodočasnika u crkvi sv. Lovre pridružili i vjernici iz Kuzmice te iz požeških župa. Hodočasnici su navečer stigli u Stražeman i ondje prenoćili. Sutradan ujutro, nakon molitve u stražemanskoj crkvi pod vodstvom župnika Josipa Devčića, unatoč kišnom vremenu pješaci su nastavili put do Voćina. Do Voćina su pošli i hodočasnici iz Daruvara, Đulovca te drugih mjesta, biciklisti i sudionici hodočasničkog ultramaratona koji su svoj hod započeli u Novoj Kapeli.

Zahvala za sv. Ivana Pavla II.

Središnje euharistijsko slavlje predvodio je biskup Antun Škvorčević. Na slavlju su među ostalima bili i predstavnici javne vlasti, saborski zastupnik Franjo Lucić, župan požeško-slavonski Alojz Tomašević te članovi požeške gradske uprave. Kada je ulazna procesija stigla u liturgijski prostor, biskup je pred likom Gospe Voćinske u nekoliko poklika uputio hodočasnički pozdrav Isusovoj Majci te spomenuo okupljenima da u Voćinu imaju majčinsko srce koje ih i ovom prigodom prima te ih pozvao da i oni, raspoložena i odana srca,

iskažu hvalu Isusovoj Majci. Dodao je kako Požeška biskupija na ovom hodočašću želi zahvaliti Bogu za proglašenje svetim njezina utemeljitelja pape Ivana Pavla II. koji je prije 11 godina u Osijeku okrunio lik Gospe Voćinske te je prije „Slave Bogu“ pred slikom svetoga Pape, izložene usred oltarnoga prostora, predvodio molitvu zahvale.

Neprevarljive nade

U homiliji biskup je objasnio da upravo u marijanskom svetištu Biskupije želimo zahvaliti Bogu što je papa Ivan Pavao II. proglašen svetim jer je živio u skladu sa svojim geslom „Sav Tvoj – sav Marijin“. Ona mu je pomogla da bude čovjek velikih Božjih obzora, njegovih neprevarljivih nada. Dok danas zahvaljujemo za dar njegove svetosti, nastavio je biskup, želimo se pročistiti u svojim nadama, učvrstiti u Božjem svijetu nasljedujući Mariju i otvarajući svoje srce bistrim izvorima Božje Riječi koju smo navijestili. U tumačenju svetih čitanja biskup se najprije zadržao na jednostavnoj ali dalekosežnoj tvrdnji sv. Pavla da je Isus rođen od žene. Istaknuo je da „biti rođen od žene“ nije tek neka činjenica fiziološke naravi jer, kako kaže Dogmatska konstitucija o Crkvi II. vatikanskog sabora, Marija je najprije začela Sina Očeva vjerom u srcu prihvativši Božji naum spasenja, potom ga začela tijelom po Duhu Svetom da bi ga rodila na ljudski način kako bi se u njemu ostvarilo Božje spasenje. Svako ljudsko začecje i rađanje od žene ima neuhvatljive otajstvene Božje dimenzije. Nažalost, suvremeni znanstveno-medicinski, a napose zakonodavni pristup braku i čovjekovu rađanju ne računa uvijek s dubokim značenjem žene i njezine uloge te ne učvršćuju nadu da će nam budućnost biti bolja. Žena, rađanje, novi čovjek i budućnost nerijetko se svode na laboratorijske ljudske mogućnosti, na manipuliranje za vlastite interese, promatraju se ideološki što oduzima dimenzije Božjega.

Živjeti ljubav

Biskup je također rekao da ne razumije naše saborske zastupnike koji glasuju za zakone o neprirodnom istospolnom bračnom partnerstvu, a ne promiču i ne štite ozbiljno brak između muškarca i žene kao ni obitelj te se zapitao kako misle na takav način osigurati budućnost Hrvatske koja se nalazi u dramatičnoj krizi zbog trajnog povećavanja broja umrlih, a sve manjeg broja rođenih. Pozvao je, napose, nazočne žene da budu svjesne svoga dostojanstva po Bogu te da kao majke budu nositeljice života u Hrvatskoj. Podsjetio je koliko je izgubljenih nada zbog toga što ima onih bračnih drugova koji se ne usuđuju na Božji poticaj živjeti ljubav, darovateljicu života, u opredjeljenju za brojnu djecu.

Spomenuo je da su se Isusovi učenici, u nedoumici zbog njegova vidljivog odlaska s ovoga svijeta, na čelu s Petrom okupili u „gornjoj sobi“, u dvorani posljednje večere, da bi jednostavno postojani u molitvi s Marijom, Isusovom Majkom, iščekivali dar Duha Svetoga. Istakao je da je providnosnom odlukom pape Ivana Pavla II., nasljednika sv. Petra, prije 17 godina utemeljena Požeška biskupija i da su brojna hodočašća u biskupijska marijanska svetišta svojevrсно okupljanje u „gornjoj sobi“ na jednostavnu i ustrajnu molitvu s Isusovom Majkom te da se u srcima vjernika time događa Isusov zahvat Duha Svetoga po kojem se učvršćuje zajedništvo požeške mjesne Crkve i ostvaruje poslanje koje joj je povjereno. Zahvalio je svima koji ne odustaju od te ustrajne molitvene jednostavnosti jer po njima Isus Krist služenjem svoje Majke može u suvremenom hrvatskom društvu ostvarivati svoje djelo spasenja. Nakon popričesne molitve na liturgijskom prostoru ugašeno je osvjetljenje te je započela služba svjetla, hvala i molbenica Isusovoj Majci. Za to vrijeme u procesiji je pronesen lik Gospe Voćinske te su mu vjernici mogli izraziti svoje poštovanje s upaljenim svijećama, pjesmom i molitvom.

HODOČAŠĆE OBITELJI S BROJNOM DJECOM U VOĆIN

Roditeljska žrtva je smisljena jer predstavlja suradnju s Bogom

Piše i snimio: Goran Lukić

Na svetkovinu Uznesenja Marijina obitelji s brojnom djecom hodočastile su po četvrti puta u Voćin. Bio je to i središnji molitveni skup prigodom Dana obitelji. Euharistijsko slavlje predvodio je biskup Antun Škvorčević.

U vodeći vjernike u slavlje, podsjetio je kako stojimo pred Isusovom Majkom proslavljenom u njezinu Sinu i primljenoj u puninu života ostvarena njegovom žrtvom ljubavi na križu. Rekao je da to otajstvo ima svoje značenje i za okupljene obitelji u Voćinu jer svi koji su sklopili kršćanski brak, postali su dionicima te iste Isusove žrtve ljubavi kojoj pridružuju svoju bračnu žrtvu ljubavi, napose u primanju i odgoju brojne djece. Utvrdio je da je zbog toga prikladno na ovu svetkovinu slaviti Dan obitelji, povjeriti ih Mariji i moliti s njome da budu čvrsto ukorijenjene u Isusovoj ljubavi i blagoslovljene služiteljice života.

Služenje budućnosti

U homiliji biskup je ukazao na znakovitost koju ima dijete Isus u Marijinu naručju na slici Voćinske Gospe kao što je imaju i djeca na rukama brojnih roditelja u Voćinu. Rekao je da za svu njihovu djecu ima mjesta u Marijinu naručju, a još više u srcu te pozvao roditelje da ih na ovom hodočašću povjere njezinoj moćnoj majčinskoj skrbi. Upozorio je nazočne kako sv. Ivan u prvom čitanju iz Knjige otkrivenja predstavlja trudnu ženu u porođajnim bolima kao središnji lik povijesne drame, a sv. Luka u evanđeoskom ulomku prikazuje dvije trudne žene, Mariju i Elizabetu. Dodao je kako se s pravom može reći da je Elizabetino dijete zaigralo od radosti zbog susreta s Isusom kojeg je Marija nosila pod svojim srcem, ali jednako tako i zbog toga što je i ono plod Božjeg nauma. Nadovezujući se na taj evanđeoski izvještaj biskup je utvrdio kako nam cijela Objava svjedoči da Bog svoje naume ostvaruje po ljudima čija su rađanja sastavni dio njegova plana. Božji put djelovanja brak je između muškarca i žene kao i njihova plodna ljubav te obitelj, naglasio je biskup.

Poručio je nazočnim obiteljima s brojnom djecom da se na današnjem hodočašću obnove u svijesti svoga dostojanstva koje im je dao Bog te da vjeruju kako je roditeljska žrtva duboko smisljena jer je predstavlja suradnju s Bogom čiji su naumi uvijek uspješni. Dodao je da tako ujedno na najbolji na-

čin služe hrvatskoj budućnosti. Čestitao im je što ostaju vjerni tom dostojanstvu unatoč društvenom okruženju koje im nije naklono i ljudskim projektima koji nerijetko smatraju da Hrvatska može osigurati svoju budućnost protivno Božjem naumu o braku i obitelji. Također je istaknuo kako je tužno kad demokratski izabrani javni dužnosnici izglasavaju zakone koji ne štite dovoljno navedeni brak između muškarca i žene, ne podupiru obitelj i ne promiču rađanje što ima teške posljedice za zemlju u kojoj je natalitet sve niži, a broj umrlih sve viši.

Žrtva i ljubav

Biskup je podsjetio kako smo svjedoci svojevrsnog nastavka napada sedmeroglavog zmaja na ženu i njezin porod u prikazu sv. Ivana u ulomku današnjeg čitanja iz Knjige Otkrivenja. No dodao je kako nam isti izvještaj obznanjuje da je trudna žena nebeski znak Božje pobjede nad svim onim što se protivi njegovim naumima o čovjeku, a što je oslikano u zmaju koji ima namjeru samo razarati i uništiti sve što je Božje i sijati smrt. Biskup je izrazio radost što u Hrvatskoj postoje mnogi bračni drugovi i obitelji, među kojima su i hodočasničke obitelji u voćinskoj crkvi, koje se ne plaše sedmeroglavog zmaja i njegove strategije, nego vjeruju Bogu i s njime surađuju u njegovu naumu. Pozvao je nazočne da se pridruže onima koji diljem Požeške biskupije na Dan obitelji mole kako bi se u Hrvatskoj povećao broj brakova i obitelji opredijeljenih za život. Povjerio je Isusovoj Majci sve obitelji, djecu, a među njima i onu koja nisu ugledala života jer su ubijena već u majčinu krilu.

Nakon popričesne molitve krenula je

središtem Voćina procesija s likom Gospe Voćinske koja je završila u crkvi molitvom sv. Ivana Pavla II. za obitelji.

Hodočasnički program nastavljen je u dvorani Hrvatskog doma. U prigodnoj riječi biskup Antun ocrtao je smisao susreta i istaknuo kako je i ovom prigodom osobno obogaćen onom puninom kojom obitelji s brojnom djecom zrače po žrtvi i ljubavi što je ulažu u djecu, a koja je na svoj način prisutna danas u Voćinu. Potom je predstavio svećenika Marija Mesića, novog povjerenika Požeške biskupije za pastoral braka i obitelji te stalnog đakona Ivu Grbeša, voditelja Vijeća za obitelji s brojnom djecom, naglasivši kako će oni nastojati utvrditi što je moguće na pastoralnoj razini još više promicati u prilog obitelji s brojnom djecom.

Na kraju je u organizaciji Caritasa i njegova ravnateljica Gorana Lukića oko 300 obitelji dobilo novčanu potporu Požeške biskupije za početak nove školske godine.

U PLETERNIČKOM SVETIŠTU PROSLAVLJEN BLAGDAN GOSPE OD SUZA

Došli smo se utvrditi u Božjim nadama

Piše: Goran Lukić • Snimio: Duško Mirković

Prigodom blagdana Gospe od Suza, 31. kolovoza hodočastilo je u njezino svetište u Pleternici nekoliko tisuća vjernika iz Požeške biskupije te susjedne Đakovačko-osječke nadbiskupije. Središnje misno slavlje predvodio je biskup Antun Škvorčević.

U okupljenom mnoštvu bilo je i šest saborskih zastupnika na čelu s predsjednikom Sabora Tomislavom Čuljkom te nekoliko gradonačelnika i općinskih načelnika. Biskup je u pozdravu rekao da stojimo pred misterijem Marijinih suza i u srcu prebiremo njihovu poruku donoseći joj sve ono što nas tišti u srcu, a da bismo pronašli smisao naših patnji u otajstvu muke, smrti i uskrsnuća njezina Sina.

U homiliji je naglasio kako dolaskom u Pleternicu zajedno s hodočasnicima duboko osjeća svu težinu trenutka u kojem se nalaze hrvatski ljudi pritiješnjeni mukom, nevoljom i tjeskobama svake vrste.

Dodao je kako zagledan u suze Isusove Majke želi još jedanput iskreno posvjedočiti i ponoviti istinu da mi nismo pojedinci i narod koji pripada zemlji nego nebu; ne mraku nego svjetlu; ne kratkoročnim i nemoćnim ljudskim politikama nego strategiji ljubavi koja je u Isusu Kristu pobijedila smrt. U tom je čudesnost i snaga ove hodočasničke pleterničke večeri u zajedništvu s Isusovom Majkom, zaključio je biskup.

Spomenuo je i da sveti Ivan u naviještenom ulomku iz Knjige otkrivenja iznosi viđenje što ga je primio od Boga s obzirom na povijesna zbivanja te naviješta novo nebo i novu zemlju. Istaknuo je da je to izazov koji postavlja pitanje o tome tko danas u Hrvatskoj dobro vidi i točno prosuđuje što se zapravo događa kod nas i u svijetu. Spomenuo je da nas najnovije vijesti o ratovima još jedanput uvode u neko stanje vrtnje zla u krugu za koje nitko ne zna gdje će završiti. Dodao je kako svojim dolaskom u ovo svetište svjedočimo da ne želimo ostati na ograničenoj znanstvenoj,

političkoj, gospodarskoj i medijskoj razini tumačenja događaja jer takva polazišta ne daju njihovo konačno značenje niti im otkrivaju smisao, nego da želimo ponovno slušati o događaju Isusove ljubavi na križu jačoj od smrti po kojoj je Bog u svu ljudsku nemoć zla utisnuo svoju pobjedničku snagu i zajamčio konačni ishod povijesti te se tako utvrditi u Božjim nadama. Naglasio je dragocjenost i ljepotu života s Bogom te razumijevanja sebe u Božjim koordinatama, njegovim strategijama i njegovom svjetlu.

Pronaći smisao kuknjave

Prorok nam Jeremija u današnjem prvom čitanju doziva Rahelinu kuknjavu, plač i jecanje da bismo joj se i mi pridružili sa svojom suvremenom hrvatskom kuknjavom i pronašli joj smisao, rekao je biskup. Istaknuo je da je to kuknjava sve većeg osiromašenja, gubitaka radnih mjesta, iseljavanja mladih ljudi, rastava brakova; kuknjava zbog sve manje rođenih, a sve više umrlih, bolesnih i starih kao i zbog ranih smrti. Podsjetio je da plač nije besmislen ukoliko se u tom izrazu naše ljudske nemoći, ograničenosti i smrti otvaramo svemoćnom Bogu koji nam je u Sinu svome posvjedočio da nije ravnodušan, nego suosjećajan te da svojom ljubavlju pristupa našim suzama, patnjama, umiranjima dajući im konačni smisao. Kao što je Rahela sabrala sve suze svoga naroda i povjerila ih Bogu te u njegovoj blizini i obećanjima pronašla utjehu i snagu, tako poput nje i večeras Isusova Majka sabire naše hrvatske suze da bi ih povjerila svome Sinu Isusu Kristu kako bismo postali dionicima pobjedničke snage njegova križa, smrti i uskrsnuća, zaključio je biskup.

Istakao je i da ga posebno raduje što je na hodočašću nazočan velik broj mladih i djece, koji su večeras i prethodnih dana podnijeli žrtvu pješaćenja da bi posvjedočili kako se ne daju sapeti u okove sebičnog uživalačkog samoljublja i u ideološke okvi-

re koji im se svakodnevno nameću putem politike i medija.

- Dragi mladi! S papom Ivanom Pavlom II., našim svetim utemeljiteljem, ponavljam: vi ste budućnost svijeta. Živimo u teškom gospodarskom trenutku u kojem rijetki pronalaze radno mjesto. Valja nam se boriti da se situacija promijeni. Ne dopustite da vas takvo stanje obeshrabri, imajte na pameti da se niste rodili da budete samo proizvođači i potrošači. Vi ste bića srca i slobode; svojom ljubavlju možete učiniti ovaj svijet plemenitijim, svojim opredjeljenjima za evanđeoske vrijednosti učiniti ovu našu hrvatsku zemlju mjestom na kojem je lijepo biti čovjek. To je moguće ostvarivati s Isusom Kristom - poručio je biskup.

Dodao je da je pred nama lik Marijin sa suzama u očima te istakao da je utemeljitelj naše Biskupije sv. Ivan Pavao II. za vrijeme jednoga svoga pohoda Sirakuzi protumačio značenje tih suza i upozorio da su one poziv na kajanje i obraćanje, jamstvo da Bog računa s nama i da nas voli, svjedočanstvo Marijine ljubavi za čovječanstvo.

Nakon popričesne molitve uslijedila je tradicionalna procesija s likom Gospe od Suza. Voditelj svetišta Antun Čorković zahvalio je biskupu za predvođenje svetog slavlja, o. Niki Biliću za vođenje devetnice kao i svima onima koji su dali svoj doprinos u organiziranju hodočašća.

HODOČAŠĆE PODRAVSKOG DIJELA POŽEŠKE BISKUPIJE U VOĆIN

Malenim ljudima, vjernima Bogu, sve se okreće na dobro

Piše i snimio: Ivan Popić

Na blagdan Rođenja BDM, 8. rujna, u voćinsko svetište hodočastili su vjernici iz slavonsko-podravskog dijela Požeške biskupije; od Virovitice do Našica. Svečano večernje euharistijsko slavlje s više tisuća vjernika predvodio je biskup Antun Škvorčević.

U ulaznoj procesiji, iz crkve na vanjski oltarni prostor donesen je lik Majke Božje Voćinske, a biskup je uputio nekoliko pozdrava i poklika Isusovoj Majci pri čemu je spomenuo kako je ona kroz više stoljeća u Voćinu svojim moćnim zagovorom bila bliska hrvatskome puku pružajući mu nadu i utjehu u životnim teškoćama. Spomenuo je i događaj krunicenja Gospina lika prije jedanaest godina u Osijeku po utemeljitelju Požeške biskupije papi Ivanu Pavlu II. zahvalivši Bogu za njegovo proglašenje svetim. U uvodu u misno slavlje biskup je izrazio dobrodošlicu okupljenom mnoštvu hodočasnika čestitajući im rođendan Blažene Djevice Marije i izrazivši uvjerenje da su svojim dolaskom donijeli Mariji najljepši rođendanski poklon - svoje vjerničko, počesto izranjeno srce, koje žele povjeriti njezinoj majčinskoj dobroti kako bi ga približila svome Sinu Isusu Kristu koji je jedina čovjekova nada.

Pravi mir

Započevši homiliju biskup je spomenuo da su hodočasnici, posebice pješaci, svojom žrtvom htjeli posvjedočiti ljubav koju osjećaju prema Isusovoj Majci i njezinu Sinu Isusu Kristu ne donoseći im samo izranjeno, nego i odano srce kojem je potrebno Božjeg svjetla, snage i mira. Podsjetio je na Nacionalni euharistijski kongres u Mariji Bistrici prije trideset godina na završetku proslave Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata te rekao kako je tijekom toga dugog perioda mnoštvo ljudi dolazilo u marijanska svetišta i usred životnih poteškoća, zagledani u Marijin lik, prepoznavalo tko su po ljubavi Isusovoj na križu. Tumačeći naviješteni odlomak iz Knjige proroka Miheja biskup se zaustavio

na opisu Betlehema i istaknuo kako niti kralj Herod u Jeruzalemu, niti car August nisu računali s tim malenim mjestom, nego jedino Bog koji upravo kroz malenost prilazi čovjeku i objavljuje mu svoju ljubav po onome koji se ima roditi od žene. Nadovezao se i na suvremena nastojanja oko uspostavljanja mira u ratom pogođenim područjima Ukrajine, Iraka i Palestine te spomenuo kako se mir nastoji osigurati ratnim tehnologijama, strategijama i oružjem. Istaknuo je da prorok Mihej naviješta mir u rođenom od žene i kako u njemu prepoznamo Isusa Krista koji svojom ljubavlju jedini može čovjeka ispuniti u dubini bića i uspostaviti stanje istinskoga mira. Osvrnuvši se na hodočasničko mnoštvo, biskup je utvrdio kako u podravskom dijelu Slavonije Bog ima ljude koji su, zagledani u Isusovu Majku u ovom svjetskom i hrvatskom trenutku, unatoč svojoj slabosti i grješnosti, spremni omogućiti da on u njihovoj malenkosti ostvaruje veliko djelo ljubavi i po njima preobražava našu hrvatsku stvarnost.

Dinamizam ljubavi

Navedeno je povezao i s naviještenim ulomkom iz Matejeva evanđelja rekavši da se hodočasnici svrstavaju među brojna imena Isusova rodoslovlja među kojima su i Josip i Marija, maleni i jednostavni ljudi koji svoje ljudske snove i naume podlažu Božjima, u slobodi ih razumiju i prihvaćaju. Naglasio je da se u Božjem dinamizmu ljubavi, kako to svjedoči sv. Pavao u Poslanici Rimljanima, malenim ljudima vjernima Bogu okreće sve na dobro jer su među onima koje Bog izabire, poziva i suobličuje slici Sina svoga. Istaknuo je da ljudski život izvan dinamizma ljubavi ostaje u krugu sebičnosti koja je nemoć i propadanje.

Spomenuo je konkretnu hrvatsku situaciju u kojoj se na različite načine nastoji ljude uvjeravati u opredjeljenja koja brak i obitelj ne promatraju s polazišta ljubavi između muškarca i žene donoseći u tom smislu i zakone koji narušavaju izvorno ljudsko dostojanstvo. Rekao je da Hrvatska idući tim ideološkim putem ne služi braku i obitelji na kojima se temelji društvo i njegova budućnost. Naglasio je da se brak, bez obzira na sve poteškoće s kojima se susreće u suvremenom društvu, ne smije svesti na površnu stvarnost bez spremnosti na ljubav kao žrtvu potpunog uzajamnog predanja muškarca i žene po kojem se ostvaruje Božji naum o stvaranju novog potomstva. Potaknuo je hodočasnike da se obnove u vjeri na svim životnim razinama života, napose na bračnoj i obiteljskoj te da budu spremni prihvaćati žrtvu ljubavi i usred suvremenih kriza individualizma i sebičnosti surađivati s Bogom.

Nakon popričesne molitve uslijedila je procesija s likom Gospe Voćinske koja je prolazila kroz hodočasničko mnoštvo praćena pohvalama i molbencama prema porukama pape Ivana Pavla II. upućenim Hrvatima. Na kraju misnoga slavlja biskup je zahvalio prisutnima na snažnom duhovnom zajedništvu te molitvenom i raspjevanom vjerničkom srcu.

SLAVLJE VELIKE GOSPE U KLOŠTRU

Blaženi oni koji Božju riječ slušaju i koji je vrše

Piše i snimio: Goran Lukić

U predvečerje svetkovine Velike Gospe 14. kolovoza biskup Antun Škvorčević predvodio je svečano euharistijsko slavlje u Kloštru nedaleko Slavanskog Kobaša, najstarijem marijanskom svetištu Požeške biskupije. Nakon pozdrava koje ju biskup u ime brojnih nazočnih hodočasnika uputio Isusovoj Majci uz poklik „Blažena ti što povjerova!“, rekao je vjernicima kako je od davnine mnoštvo za Veliku Gospu dolazilo u Kloštar posvjedočiti svoju odanost Isusovoj Majci, učvrstiti se u vjeri Crkve, povjeriti Mariji težinu vlastitih životnih tereta, prepoznati u njoj konačnu svoju sudbinu ostvarenu u Isusu Kristu i ispuniti se nadom i utjehom. Istakao je da su i oni večeras dio tog povijesnog pobožnog hrvatskog i slavonskog mnoštva koji mu dodaje novi žar i upućuje nove vapaje.

U homiliji biskup je podsjetio kako je čovjek tijekom povijesti nastojao izgraditi sustave vrijednosti prema kojima je humanizirao svoje postojanje. Spomenuo je da nas pisac Prve knjige ljetopisa u današnjem prvom čitanju izvješćuje kako je kralj David smatrao da u središte tih nastojanja treba postaviti ustanovu Božje prisutnosti i blizine među svojim narodom te je svečano u hram unio Kovčeg saveza s pločama Zakona. Dodao je da u evanđelju Isus proglašava blaženima one koji Božju riječ slušaju i vrše te na taj način postavlja Božju prisutnost u čovjeku kao najvažniju sastavnicu njegova života. Rekao je da nam je danas pred očima Marija koja je prispjela k punini ostvarenja svoga ljudskog postojanja

nja i uznesena u puno zajedništvo Božjega života. Utvrdio je da je drama našeg suvremenog društva upravo u tome što u javne vrijednosne sustave nije ugrađena Božja prisutnost kao prva i najvažnija sastavnica po kojoj sve druge dobivaju svoje istinsko značenje u služenju čovjeku te se založio da hodočasnici nazočni u kloštarskom svetištu po Marijinu uzoru otvore prostore srca Božjoj riječi i sa svom ozbiljnošću i dosljednošću nastoje po njoj osobno živjeti i svjedočiti je u obitelji i javnom životu. Pozvao ih je da ne budu žrtve onih sustava koji ne računaju s Bogom te ne promiču čovjeka u njegovu cjelovitom dostojanstvu, a koji se nerijetko na agresivan način nameću putem medija i na druge načine.

Oslanjajući se na riječi sv. Pavla u Prvoj poslanici Korinćanima o odijevanju našega

raspadljivoga u neraspadljivo te smrtnoga u besmrtno, biskup je rekao kako se u nama navedeno počinje događati po Kristovu kršnom zahvatu u naše biće snagom njegova pobjedničkog Duha i trajno ostvaruje po prisutnosti Božje riječi u nama i životu po njoj. Potaknuo je hodočasnike snažnije u obitelj unesu zajedničku molitvu po kojoj će Bog biti prisutniji svojim svjetlom i snagom u životima bračnih drugova. Povjerio je Mariji da i ona moli s njima za pojedinačnu, bračnu i obiteljsku neraspadljivost.

Nakon popričesne molitve održana je služba svjetla i pohvala Mariji koju je biskup zaključio Činom predanja Isusovoj Majci. Potom je u crkvi izloženo Presveto Otajstvo te je slijedilo noćno klanjanje s programom pobožnosti koju je predvodila župa Oriovac na čelu sa svojim župnikom.

Proslava Male Gospe u Kutjevu

Ne dozvolimo da nam se dogodi recesija srca

U marijanskom svetištu u Kutjevu svečano je 8. rujna misnim slavljem proslavljen blagdan Rođenja BDM koje je predvodio biskup Antun Škvorčević. Na početku je uputio pozdrav Isusovoj Majci izričući joj pohvale na koje su svi odgovarali usklikom „Blažena ti što povjerova!“. Pozdravljajući nazočne svećenike i hodočasnike biskup

je spomenuo kako štovanje Isusovoj Majci u Kutjevu traje već pet stoljeća i svjedoči o dubokoj odanosti hrvatskoga puka Mariji. Dodao je da je i ovdje hodočasničko mnoštvo po Mariji primalo svjetlo i snagu za borbu u životnim teškoćama i nevoljama te je njezinu zagovoru povjerio sve nazočne.

U homiliji biskup je spomenuo kako čitajući dnevni tisak, slušajući radio i gledajući televiziju doznajemo mnoštvo vijesti koje nam svjedoče o ratovima, nevoljama, recesiji, svakovrsnoj krizi i kako strategija oružja i političkih nadmetanja ne donosi onaj mir i puninu života za koji svatko od nas ima osjećaj i za kojim čezne. Istaknuo je da je čovjek po strukturi svoga srca stvoren za ljubav, moć koja je kadra ostvariti prodor u svijetu zla i povesti nas k našem izvornom stanju. Progovorio je o recesiji srca koja se događa kad u njemu ponestane svjetla, ljubavi, dobrote, plemenitosti i povjerenja istaknuvši da su sve to duhovne vrijednosti koje se ne mogu proizvesti, nego se mogu u nama roditi Božjim darom.

Rekao je da nam evanđelje o Isusovu rodoslavlju stavlja snažno u svijest činjenicu ljudskih rađanja kroz koja je Bog ostvarivao svoj najviši naum o čovjekovu uzdignuću u božanski život, a koje se zbio po ljubavi Sina rođenog od Djevice Marije. Istaknuo je Marijinu suradničku ulogu u tom Božjem djelu i rekao kako ona svojim zagovorom i danas pomaže ljudima da se snagom Isusove ljubavi u njima rodi božanski život. Potaknuo je vjernike da mole kao bi u Hrvatskoj bilo više spremnosti za rađanja novoga potomstva, kao i za rađanje svih onih duhovnih vrijednosti koje donose smisao.

Na kraju misnog slavlja uslijedila je služba hvala Isusovoj Majci koju je biskup završio Činom predanja njezinom prečistom Srcu. Čestitao je svima blagdan Marijina rođenja, a gradonačelniku Kutjeva i Dan grada. Zahvalio je hodočasnici na njihovom otvorenu srcu i odanost Mariji, a svećenicima, napose župniku Marijanu Đukiću i suradnicima, na služenju vjernicima.

BLAGDAN ROĐENJA MARIJINA NA GOSPINOM POLJU U BILOM BRIGU

Božju strategiju najbolje razumiju jednostavni ljudi poput Marije

Piše i snimila: Višnja Mikić

U predvečerje blagdana Rođenja BDM 7. rujna biskup Antun Škvorčević tradicionalno je s nekoliko tisuća vjernika slavio svečanu euharistiju na Gospinom polju ponad Bilog Briga u župi Vrbova. Ulazna procesija s drevnim Gospinim kipom zaustavila se kod oltara gdje je biskup, zahvalivši za nedavno proglašenje svetim utemeljitelja Požeške biskupije Ivana Pavla II., uputio pozdrav Isusovoj Majci. Zatim je župnik Stjepan Bakarić pozdravio sve nazočne, a napose pješačke koji su stigli iz župa Novokapelačkog i Novogradiškog dekanata.

U homiliji biskup je rekao kako blagdansko evanđelje potiče na razmišljanje o

snažnoj prisutnosti Isusove Majke na mnogim hodočasničkim mjestima pa tako i na Gospinom polju još od predturskih vremena. Naglasio je da ovdje nema građevina koje bi privlačile vjernike, nego je prisutna samo duhovna snaga s kojom se susreću i ispunjavaju te odlaze osnaženi Bogom po zagovoru Isusove Majke, osposobljeni nositi teške osobne, obiteljske i narodne terete. Podsjetio je kako je na ovom mjestu na svoj način prisutan i vjernički duh svih onih koji su ovamo dolazili tijekom više stoljeća i kako se i današnji hodočasnici uključuju u taj duhovni dinamizam. Istaknuo je da nas brojna imena koja navodi evanđelist Matej u naviještenom Isusovu rodoslavlju

podsjecaju na ljude po kojima je Bog tijekom povijesti ostvarivao svoje naume i pripravljao dolazak svoga Sina u tijelu te uveo čovjeka u zajedništvo svoga božanskog života. Rekao je da se među njih svrstavaju i nazočni hodočasnici jer oni svojim otvorenim srcem za Boga omogućuju da on po njima u hrvatskom društvu ostvaruje svoje djelo te da mu je svaki od njih dragocjen.

Dodao je kako su upravo oni suradnici Božji u našoj hrvatskoj zemlji i da ne treba imati straha pred mukama i poteškoćama koje prate sadašnji naš život. Rekao je da smo se okupili na Gospinom polju da bismo se sa sv. Pavlom u drugom čitanju podsjetili da Bog ljubi čovjeka i surađuje s njime, udjeljuje mu konačnu sudbinu te ga kroz nevolje, patnju i smrt vodi u život. To je dalekosežna Božja strategija vječnosti, smisla, svjetla i punine života, naglasio je biskup. Svojim pristankom da bude majka Sina Očeva uključila se u nju i Marija, obična nazaretska djevojka. Jednostavni ljudi poput Marije, rekao je biskup, najbolje razumiju tu Božju strategiju, računaju i surađuju s njime. Nakon popričesne molitve uslijedila je procesija s Gospinim likom.

Slavlju na Gospinom polju prethodila je trodnevica pod geslom „Kroz stoljeća mnoga, donosimo Tebi molitve i prošnje, brige i nevolje“ koju je vodio Zdravko Radoš, župnik u Oriovcu.

Blagdan sv. Klare kod požeških klarisa

Nevolje nam pomažu da obnovimo vjernost Bogu

Na blagdan sv. Klare 11. kolovoza biskup Antun Škvorčević u zajedništvu s požeškim dijecezanskim i franjevačkim svećenicima predvodio je svečano euharistijsko slavlje u crkvi sestara klarisa u Požegi. Čestitao je sestrama blagdan njihove zaštitnice i zahvalio Bogu za dar njezine veličine u siromaštvu te pobjede Isusova Duha u nemoći tijela koja je već 761 godina nakon njezine smrti prisutna među nama, napose po njezinim sestrama. Potaknuo je sestre da provjere svoje siromaštvo kako bi usred svijeta koji vjeruje ljudskoj moći

i bogatstvu bile svjedocima Božje moći u ljudskoj nemoći.

U homiliji biskup je na temelju svetih čitanja protumačio da je sv. Klara po Franjinu uzoru ostavila sve i opredijelila se za siromaštvo kako bi mogla živjeti samo od Isusove snage. Rekao je da se u njoj ostvarila Isusova riječ iz evanđelja o lozi koja posvema ovisi o trsu iz kojeg crpi sve što joj je potrebno za život i tako donosi plod. Podsjetio je kako je Bog tijekom povijesti puštao da izabrani narod snađe zlo; da sve izgubi, napose u babilonskom i drugim su-

žanjstvima, a kada ništa drugo nije ostalo nego samo Bog, oživio ga je u obnovljenoj vjernosti po kojoj je stekao budućnost. Naglasio je da je ljudski gledano strašno ono što se događa ovih dana na ratnim područjima, napose u Iraku gdje je mnoštvo ljudi postalo žrtvom islamskih ekstremista te im u izolaciji prijeti pokolj.

Izrazio je nadu da će im međunarodne snage uspjeti pomoći, ali je dodao kako su svi ti ljudi, nakon što su sve izgubili, postali bližima Bogu, predali mu se u naručaj i kako njihova sudbina neće biti ono što im je namijenila ljudska zla ruka, nego Božja milosrdna ljubav. Istaknuo je da klauzura u kojoj žive sestre klarise ima smisla samo ako im pomaže da budu potpuno oslonjene na Isusa Krista i od njega žive. Ohrabrio ih je da svakoga dana iznova svjedoče svoju posvemašnju darovanost Bogu. Zahvalio im je što svoju molitvu i žrtvu prikazuju za svećenike kako bi bili ponizni, hrabri i vjerni služitelji Isusa Krista u današnjem svijetu.

Na završetku slavlja biskup je zahvalio svim nazočnima što podupiru sestre u njihovu samostanskom predanju Bogu te je franjevcima i članovima svjetovnog franjevačkog reda čestitao svetkovinu sv. Klare.

POSVETA NOVE ŽUPNE CRKVE U LIPIKU

Bez obnovljene duhovne razine života ne može se ostvariti pravi napredak

Piše i snimila: Ljiljana Marić

U nedjelju 7. rujna biskup Antun Škvorčević predvodio je u Lipiku slavlje posvete nove župne crkve sv. Franje Asiškoga. Staru župnu crkvu do temelja su razorili srpski pobunjenici 1991. godine, a nova crkva postupno je izgrađivana tijekom nekoliko godina. Na izgradnji nove crkve radili su župnici Tomo Sruk, Josip Firšt, Josip Klarić, Ivan Bošnjak te sadašnji župnik Jozo Zorić koji je ukratko prikazao zdanje nove crkve. Podsjetio je da se njezina posveta obavlja na dan kada je prije 69 godina bl. Alojzije Stepinac osnovao župu. Biskup je u pozdravu ukazao na teška stradanja ljudi i materijalnih dobara 1991. godine te iskazao radost što su se mnogi vratili na svoja ognjišta, izgradili svoj dom, a vjernici uz pomoć mnogih dobrotvora podigli i novu župnu crkvu. Istaknuo je kako je crkvena zgrada u službi Crkve kao zajednice vjernika koja se u njoj okuplja na slušanje Božje riječi i slavljenje svetih otaj-

stava te oni postaju hram Božje prisutnosti u svijetu. Dodao je kako je Božja blizina o kojoj svjedoči zgrada crkve snaga za osobni, obiteljski i zajednički život u svakoj sredini, napose u onoj koja je teško stradala. Nakon blagoslova vode poškropio je zidove crkve i nazočne vjernike.

Cjelovita obnova

U homiliji biskup je podsjetio kako se na lipičkom području tijekom dva desetljeća nakon rata nastojalo složiti životni mozaik na obiteljskoj, gospodarskoj, političkoj i drugim razinama da bi se stvorilo redovito stanje. Istaknuo je da se slično dogodilo i u vrijeme kad su se Židovi vratili iz sužanjsstva, a svećenik Ezra i upravitelj Nehemija mudro su zaključili da se bez obnovljene duhovne razine života ne može ostvariti pravi napredak te su pred narod iznijeli Knjigu zakona, čitali je i tumačili da bi je svi mogli razumjeti i obnoviti savez s Bogom. Istaknuo je da su Lipičani jednako mudro postupili kada su odlučili ponovno podići župnu crkvu te ih je pozvao da njezina posveta bude prigoda u kojoj će obnoviti krsni savez s Isusom Kristom i učvrstiti se u pripadnosti Katoličkoj Crkvi te odvažno životom svjedočili evanđeoske vrijednosti u našem društvu. Biskup je naglasio koliko se danas u Hrvatskoj govori i nastoji oko gospodarske obnove, ali da je potrebno prisjetiti se kako je hrvatski narod trinaest stoljeća živio u evanđeoskom vrijednosnom sustavu i ukoliko se toga sustava odrekne te krene putem ideološki nejasnih i nesigurnih opredjeljenja, gubi šansu cjelovite obnove i izlaska iz krize.

Međuljudski odnosi

Napomenuo je kako onaj tko je ukorijenjen u Isusov sustav vrijednosti temelji svoj život na ljubavi za koju sv. Pavao u današnjem drugom liturgijskom čitanju kaže da je jedini dug koji nas obvezuje prema drugim ljudima. Istaknuo je da dugovi financijske naravi mogu našu državu dovesti do bankrota, ali da se još teži bankrot događa kada se slome međuljudski odnosi, kada se svedu na individualizam i sebičnost te se ne nastoji živjeti ljubav kao temeljnu sastavnicu ljudskog postojanja koja istinski očovječuje i daje smisao. Naglasio je da je u središtu kršćanstva Isusova ljubav jača od smrti kojoj služi i novoizgrađena lipička crkva određena za naviještanje Božje riječi i slavljenje svetih otajstava. Biskup je upozorio na znakove Isusove prisutnosti u crkvi te rekao da po Isusovoj riječi u evanđelju gdje su dvojica ili trojica sabrana u njegovo ime, on je ondje prisutan. Upozorio je na žrtvenik kao znak Isusove prisutnosti u euharistijskoj žrtvi, na ambon kao znak njegove prisutnosti po riječi koja se naviješta, na predsjedatelja koji djeluje u njegovoj osobi te na tabernakul u kojem se čuvaju svete prilike za bolesnike i klanjanje. Biskup je poželio brojnim vjernicima da u novoj župnoj crkvi, po posveti uzdignutoj na svoje dostojanstvo, izgrađuju duboku međusobnu povezanost kao i povezanost s Isusom Kristom te da budu ponosni što u svojoj hrvatskoj domovini pripadaju Isusu Kristu u njegovoj Crkvi Katoličkoj.

Moći bl. Ivana Merza

Uslijedio je obred polaganja moći bl. Ivana Merza podno novoga oltara, svečana posvetna molitva, mazanje oltara te dvanaest križeva svetim uljem, paljenje tamjana na oltaru i kađenje crkve, urešavanje oltara i obasjavanje svjetlom čitavog zdanja crkve kao i prvi euharistijski prinos na novoposvećenom oltaru.

Nakon popričesne molitve član župnog pastoralnog vijeća dr. Oto Kraml biskupu je zahvalio na dolasku u Lipik i predvođenju slavlja posvete nove crkve te mu predao darove. Biskup je čestitao lipičkim župljanima na posveti crkve i zahvalio svima koji su dali doprinos u njezinoj izgradnji. U trenutku radosti i ponosa svi nazočni na kraju slavlja pozdravili su i domovinu pjevajući himnu „Lijepa naša domovino“. Slavlju su prisustvovali i javni dužnosnici; saborski zastupnik Zdravko Ronko, zamjenik ministra zdravlja dr. Marijan Cesarik, požeško-slavonski dožupan Ferdinand Troha, gradonačelnik Pakraca Davorin Huška te lipički gradonačelnik Vinko Kasana.

SVEČANI SPOMEN 30. OBLJETNICE NACIONALNOG EUHARISTIJSKOG KONGRESA

Teški povijesni događaji nadvladavaju se vjernošću evanđeoskim vrijednostima

Piše: Ivica Bošnjak • Snimio: Duško Mirković

U Požegi je 9. rujna održan svečani spomen tridesete obljetnice Nacionalnoga euharistijskog kongresa i dvadesete obljetnice prvoga pastoralnog pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj. Program je započeo u crkvi sv. Lovre. Biskup Antun Škvorčević pozdravio je nazočne, izložio im značenje dvaju spomenutih događaja i istaknuo razloge zbog kojih je potrebno na njih podsjećati.

Pokretači povijesti

- Smatram da je vrijedno spomenuti se ovih događaja, ne zato što sam osobno sudjelovao u njihovim pripravama i organizaciji, nego zbog toga što su oni nezaobilazne postaje i snažni pokretači naše novije povijesti koji su dali značajan doprinos demokratskim procesima, padu komunizma i uspostavi slobodne hrvatske države te imaju značenje i za sadašnja zbivanja u našem društvu. Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata svjedoči o evanđeoskom vrijednosnom sustavu koji je oblikovao našu povijest, jezik, kulturu i druge razine života, koji je podario našem narodnom biću posebnost u zajedničkoj europskoj kršćanskoj uljudbenoj baštini. Katolička Crkva sa svojim evangelizacijskim poslanjem pratila je hrvatski narod svih trinaest stoljeća njegova postojanja na ovim prostorima te su hrvatski biskupi naumili 1941. godine spomenuti se te visoke obljetnice. Drugi svjetski rat spriječio je proslavu, a komunističke vlasti nakon rata onemogućile su je nametnutim ideološkim bezbožnim jednodužjem, progonom Crkve, oduzimanjem slobode očitovanja nacionalne pripadnosti i javnog svjedočenja kršćanskih vrijednosti - istaknuo je biskup.

Potom je podsjetio na devetogodišnju proslavu Trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata i njezin vrhunac - Nacionalni euharistijski kongres te je rekao: „Prošavši kroz teško iskustvo vjerskog i političkog progona, Crkva je sredinom sedamdesetih

godina prošlog stoljeća započela s devetogodišnjim vjerničkim hodom kojim je nastojala dizati narodu ponos podsjećajući ga na trinaeststoljetne vrijednosti vjere i kulture po kojima je opstao u burnim povijesnim događanjima, ulijevajući mu nadu da će po vjernosti evanđeoskim vrijednostima pobijediti komunističko poniženje i izboriti slobodu i dostojanstvo. Taj zajednički devetogodišnji hod Crkve u Hrvata od Solina 1976. do Zagreba i Marije Bistrice 1984. bio je snažno prisjećanje na događaje i osobe, kraljeve i knezove, biskupe i svećenike, velike hrabroge i Bogu odanoga puka u vremenima teških povijesnih gubitništava, ali i na snagu koju su svi crpili iz krsne pripadnosti Isusu Kristu u njegovoj Crkvi Katoličkoj čiji je do danas rječit znak i svjedok Višeslavova krstionica.“

Obnovimo se

Spomenuo je zatim i dragocjenu ulogu koju je u devetogodišnjem hodu imao papa Ivan Pavao II. te istaknuo: „U tu devetnicu Providnost je uvela i papu Ivana Pavla II. koji je od one potresno radosne i lijepe prve svete mise na hrvatskom jeziku, slavljene 1979. u Branimirovoj godini u Bazilici sv. Petra, na svoj način nastavio blagoslovljeno služenje Petrovih nasljednika hrvatskome narodu. Iskazao nam je očinsku pažnju kad nam je za slavlje Nacionalnoga euharistijskog

kongresa 9. rujna 1984. godine uputio svoja posebnog izaslanika, bečkog kardinala Franza Königa i progovorio svojom radio-porukom. Još smo snažnije iskusili njegovu potporu kada je tijekom Domovinskog rata s nama strepio, tugovao i molio, zauzimao se za našu slobodu i dostojanstvo, a napose kada je 1992. godine požurio s priznanjem neovisnosti i samostalnosti Republike Hrvatske. Cijeli spomenuti krug našega vjerničkog i narodnog hoda papa Ivan Pavao II. zatvorio je svojim prvim pastoralnim pohodom Republici Hrvatskoj 11. rujna 1994.“

U zaključku biskup Škvorčević pojašnjava je smisao podsjećanja na Nacionalni euharistijski kongres i prvi pastoralni pohod pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj: „Trideseta obljetnica Nacionalnoga euharistijskog kongresa i dvadeseta obljetnica prvoga pastoralnog pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj podsjećaju nas kako se teški povijesni događaji, nenarodni sustavi vladavine i negativni kulturološki procesi nadvladavaju ustrajnom vjernošću evanđeoskim vrijednostima. To nam pomaže da u sadašnjem društvenom stanju u Hrvatskoj, u svemu onome što donose globalizacijski procesi i najrazličitije krize, ne trošimo snagu na sukobljavanja, isključivosti i osude, nego da se obnovimo u opredjeljenju za one vrijednosti po kojima smo trinaest stoljeća opstali i pobjeđivali na ovim prostorima. Neka nam ovaj svečani spomen bude snažan poticaj na tome putu.“

Nakon biskupove riječi skupina bogoslova izvela je dijelove Skazanja o trinaest stoljeća u Hrvata koje je bilo prikazano u zagrebačkoj Katedrali na „bdijenju stoljeća“ uoči Nacionalnoga euharistijskog kongresa. Na njega se nadovezao vijenac euharistijskih pjesama koje je izveo zbor crkve sv. Lovre pod ravnanjem Alena Kopunovića Legetina. Marijan Pavelić, redatelj svečanog programa, popratio je program i video zapisom naše crkvene kulturne baštine i samoga Kongresa. Uslijedilo je otvorenje izložbe fotografija i predmeta s NEK-a te s prvog dolaska pape Ivana Pavla II. u Hrvatsku. Biskup je predstavio i otvorio izložbu koju su postavili s. Karolina Mićanović i Ivica Bošnjak.

MISA ZA DOMOVINU U KATEDRALI

U današnjem teškom stanju samo nam Isus Krist može pomoći

Piše Ivica Žuljević • Snimio: Ivan Popić

Na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti te Dan hrvatskih branitelja, 5. kolovoza biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u požeškoj Katedrali na kojoj su uz petnaestak svećenika iz središnjih ustanova i gradskih župa sudjelovali i članovi braniteljskih udruga, obitelji i rodbina poginulih branitelja, predstavnici hrvatske vojske i policije te županijskih i gradskih vlasti na čelu s gradonačelnikom Vedranom Neferovićem kao i brojni vjernici.

Trostruka zahvala

Biskup je u pozdravu rekao okupljenima da postoje tri razloga zbog kojih želimo danas Bogu uputiti zahvalnu molitvu - za pobjedu u domovinskom ratu, za domovinu i za poginule branitelje. Podsjetio je da su se mnoge kršćanske pobjede; među kojima je spomenuo lepantsku, sinjsku i petrovaradinsku protiv Osmanlija, a tako i našu u Domovinskom ratu, ostvarivale po moćnom zagovoru Isusove Majke. Spomenuo je da Crkva danas slavi godišnjicu posvete bazilike Svete Marije Velike u Rimu, izgrađene nakon proglašenja dogme o Marijinu bogomaterinstvu na saboru u Efezu 431. godine te pozvao nazočne da sjedinjeni s njom povjere Isusovoj pobjedničkoj ljubavi na križu ljubav naših branitelja za domovinu te žrtvu za njezinu slobodu, a napose onih koji su dali svoje živote. Potaknuo je na molitvu za domovinu kako bi ona uvijek bila zemlja u kojoj se poštuje svaki čovjek i u kojoj se djeluje za njegovo dostojanstvo na temelju neprolaznih vrijednosti.

Zahvalnost braniteljima

U homiliji biskup je podsjetio na trenutačna teška ratna zbivanja u Gazi i Ukrajini te naglasio kako je porazna činjenica da čovječanstvo ni danas u rješavanju međuljudskih i međunarodnih pitanja ne uspijeva isključiti rat. Tumačeći naviještenu riječ iz Knjige Jeremije proroka rekao je da je i danas u čovjeku prisutna „neiscjeljiva rana i neprolazan polom“ po njegovoj duhovnoj ranjenosti zlom i grijehom iz čega uvijek iznova progovara nasilje, rat i ubijanje. Podsjetio je na neprihvatljivost načela da cilj opravdava sredstvo jer bi po njemu bilo opravdano pokretati ratove i istaknuo da je moralno dopušteno samo braniti sebe, slobodu i imanje, ali uvijek na ograničen način koji mora poštovati čovjeka. Utvrdio je da je takav bio Domovinski rat. Spomenuo je kako samo čovjek koji svoju ranjenost grijehom stavi u odnos s Bogom, može djelovati izliječeno, ne nanoseći drugome zlo. Podsjetio je da je tijekom Domovinskog rata mnoštvo u Hrvatskoj molilo, a velik broj branitelja nosio krunice o vratu kao znak povezanosti s

Bogom. Na agresiju su branitelji odgovorili ljubavlju prema domovini, branili slobodu, svoje obitelji i imovinu, polagali živote te bili pobjednici. Istakao je da to djelo većine hrvatskih branitelja ne mogu potamnjeti zločini onih koji nisu djelovali u skladu s time te da zbog toga naši branitelji zaslužuju posebno poštovanje i zahvalnost.

Ranjenost zlom

Biskup je također rekao kako ranjenost ljudskog bića zlom i grijehom i danas na svoj način progovara u hrvatskoj politici, društvu i gospodarstvu te da bez promjene u srcima i savjestima ljudi, sama promjena stranke na vlasti neće donijeti istinski boljitak. Naveo je da trajan izazov za Hrvatsku predstavlja pitanje koliko smo povezani s Bogom, koliko

smo spremni kajati se za grijeh i biti liječeni njegovim milosrdem i ljubavlju te tako postati ljudi čista srca i savjesti, bistra pogleda i čestita djelovanja. Istaknuo je kako mu se trenutačno stanje u Hrvatskoj čini poput lađe iz današnjeg evanđelja koju je šibao protivnički vjetar i na kojoj su učenici bili u strahu od potonuća, no nastupa Isus hodajući po uzburkanom moru te im progovara: „Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!“ Petar je na Isusovu riječ krenuo hodati po vodi, ali je ubrzo počeo tonuti te je začuo Isusov prijekor: „Malovjerni, zašto si posumnjao?“ Biskup je zapitao jesmo li iz vodstva broda koji se zove Hrvatska izbacili Isusa Krista te ostali sami u svojim strahovima i dodao da nam u našem teškom stanju nema tko drugi, osim njega, uputiti riječ: „Ne bojte se!“ jer on je pobijedio smrt i zavrjeđuje naš poklon i povjerenje bez kojeg nam prijeti potonuća na uzburkanom moru života. Pozvao je nazočne da se obnove u tom povjerenju pridružujući se tako našim braniteljima koji su bili pobjednici.

Na kraju misnoga slavlja biskup je u ime nazočnih uputio molitvu Isusovoj Majci za domovinu te zahvalio svima na sudjelovanju u ovom misnom slavlju, a u spomen hrvatske pobjede i poginulih branitelja.

Sastanak ravnatelja katoličkih škola biskupije

Uoči početka nove školske godine 2. rujna u Biskupskom domu u Požegi, pod predsjedanjem biskupa Antuna Škvorčevića, održan je radni sastanak ravnatelja katoličkih škola Požeške biskupije. Biskup je čestitao novoimenovanom ravnatelju Katoličke osnovne škole u Požegi Želimiru Žuljeviću te ravnatelju Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici Mariju Voronjeckom. Podsjetio je na utemeljenje Ureda za katoličke škole Požeške biskupije u skladu s Odredbama Hrvatske biskupske konferencije o katoličkim osnovnim i srednjim školama te poželio blagoslovljen rad njegovu predstojniku Ivici Žuljeviću. Također je izložio ravnateljima što je potrebno, prema istim Odredbama, nastojati ostvarivati u školama, napose s obzirom na ostvarivanje odgojno-obrazovnog projekta u suradnji s odgojno-obrazovnom zajednicom u kojoj važnu ulogu imaju učenici, njihovi roditelji i svi djelatnici škola. Istaknuo je nekoliko načelnih pitanja koja treba rješavati na razini Hrvatske biskupske konferencije pri čemu veliku ulogu ima Nacionalni ured za katoličke škole koji je počeo djelovati ovih dana. Spomenuo je kako mu pri tom treba pomoći i Ured za katoličke škole Požeške biskupije polazeći od iskustva biskupijskih škola. Raspravljeno je nekoliko pitanja usklađenog funkcioniranja škola i zadaća koje ima Biskupijski ured za katoličke škole. Doneseni su zaključci o određenim programima za učitelje i profesore te dogovoreni termini nekih zajedničkih događanja. (I. I.)

ODRŽAN DAN VJEROUČITELJA

Vaše poslanje nije privatni posao, nego javno djelovanje u ime Crkve

Piše i snimio: Marijan Pavelić

U subotu 30. kolovoza vjeroučitelji Požeške biskupije okupili su se na tradicionalnom susretu prije početka nove školske godine. Središnja točka susreta bilo je euharistijsko slavlje koje je u crkvi sv. Lovre predvodio biskup Antun Škvorčević u zajedništvu s predstojnikom Katehetskog ureda Antom Ivićem, kancelarom Goranom Lukićem te petnaestak svećenika vjeroučitelja i đakona.

Pozdravljajući nazočne biskup je istaknuo znakovitost euharistijskog zajedništva biskupa, svećenika i vjeroučitelja koji kao izabrani, pozvani i poslani služe naviještanju radosne vijesti. Zapitao je vjeroučitelje što je potrebno učiniti na početku školske godine i dodao da se za dio, uglavnom tehničkih obveza, pobrinulo Ministarstvo obrazovanja i ravnatelj škola, a da je na početku najvažnije raspoloženje srca i savjesti s kojim će vjeroučitelji nastupiti pred djecom i mladima. Rekao je kako kratki ulomak iz Druge Petrove poslanice daje za to izvanredan poticaj kada apostol kaže: „Braćo, sve revnije uznastojte učvrstiti svoj poziv i izabranje: to čineći - ne, nećete posrnuti nikada.“ Utvrdio je da je učvršćenje vjeroučiteljskog poziva prvi smisao njihova današnjeg susreta. Dodao je i da će 40 vjeroučitelja primiti mandat za predavanje vjeronauka u školi te da taj čin sve potiče na obnovu svijesti kako njihovo poslanje nije privatni posao, nego javno djelovanje u ime Crkve i da se na ovom slavlju u tom pročiste i učvrste, da svoje svjedočenje cjelovite vjere Crkve vrše u najdubljoj povezanosti s Isusom Kristom i u zauzetoj suradnji s biskupom i svećenicima te sa župnom zajednicom kojoj pripadaju.

Što činimo s Božjim darom?

U homiliji je biskup na temelju naviještenog evanđeoskog ulomka, u kojem Isus govori o slugama kojima su povjereni talenti, spomenuo kako se svatko od nazočnih može prepoznati u osobi sluge. Naglasio je da Isus diferencirano govori o slugama kojima je gospodar povjerio na upravu dio imanja ističući da su jedni dobri i vjerni

sluge jer su savjesno upravljali dok je jedan od njih otkazao surađivati u povjerenom mu zadatku te ga Isus naziva zlim i lijenim, a potom i beskorisnim slugom kojega treba izbaciti iz suradničkog tima. Rekao je kako navedeni ulomak svakoga od nas stavlja pred dramatično pitanje što činimo s Božjim darom koji nam je povjeren. Spomenuo je da nam u odgovoru na to pitanje pomaže sveti Pavao kada Korinćanima tumači da ih je Bog izabrao kao ljudski slabe, neplemenite i prezrene kako bi po njima ostvario svoje moćno djelo i posramio one koji se hvale i uznose vlastitim ostvarenjima. Biskup je vjeroučiteljima pojasnio da nas apostol uči prihvatiti sebe onakvima kakvi jesmo; nemoćni, slabi i prezira vrijedni, ističući da je to privilegirano stanje koje je Bog izabrao da po našoj otvorenosti i povjerenju ostvari svoje djelo spasenja svijeta. Naglasio je da time postajemo diionicima one uspješne strategije kojom se poslužio Isus Krist u svojoj poniznosti i poniženosti na križu.

Organizirano djelovanje

Također je rekao kako gledajući sebe i druge osobe ljudskim mjerilima počesto osjetimo strah u svom poslanju. Ali, dodao je, kada djelujemo iz svijesti da nas je Bog izabrao, pozvao i poslao te svojom vjerničkom poniznošću nastojimo svjedočiti njegovu snagu u nama, postajemo odvažni i onda kad nas svijet prezire i mrzi, progoni i odbacuje.

Biskup je istaknuo da bi netko na temelju rečenog mogao pomisliti kako se kao vjeroučitelj ne treba truditi oko stručnog usavršavanja, traganja za primjerenom metodom u pristupu djeci i mladima te

podsetio da Bog djeluje putem utjelovljenja te da prema starom katoličkom uvjerenju milost pretpostavlja narav. Rekao je da osobno u svom poslanju nastoji organizirano djelovati ne zato što vjeruje da se samom organizacijom nešto evanđeoski postiže, nego zato što je uvjeren da Bog redovito ne ostvaruje svoje djelo u neredu, podsjećajući da je Isus djelovao na organiziran način, izabrao apostole, povjerio im poslanje na čelu s Petrom, naložio da propovijedaju i krste. Istaknuo je koliko je u tom smislu vrlo važno da vjeroučitelji učine sve što je potrebno kako bi se izgrađivali u svojoj stručnosti i suradnji u inicijativama mjesne Crkve u kojoj djeluju te svjedočili iskustvo koje žive u svojoj ukorijenjenosti u Božjoj riječi, u svakodnevnom drugovanju s Bogom, molitvi, slavljenju svetih sakramenata, a napose euharistiji.

Na kraju slavlja biskup je spomenuo kako se raduje svakom vjeroučiteljskom napretku pa i različitim službama koje im se povjeravaju u školama, među ostalim i ravnateljskoj službi. Podsjetio ih je da je njihovo vjeroučiteljsko poslanje na svoj način povezano s pozivom koji su primili - da budu svjedoci Isusa Krista i njegovi navjestitelji u školi i da za to djelovanje primaju biskupov mandat što može biti potamnjeno drugim službama te ih pozvao na mudrost. Istakao je da Biskupija nastoji vjeroučiteljima otvoriti i druge mogućnosti u okviru svoga djelovanja te da je u tom pogledu ovih dana vjeroučitelj Mario Voronječki imenovan ravnateljem Katoličke klasične gimnazije u Virovitici, a Patricija Brdar suradnicom u Katehetskom uredu.

VIROVITICA PROSLAVILA BLAGDAN SV. ROKA

Promičimo civilizaciju ljubavi koja donosi pravi napredak u životu

Piše i snimio: Goran Lukić

Na blagdan sv. Roka, 16. kolovoza, virovitička župa i franjevački samostan proslavili su svoga zaštitnika, a gradska zajednica Dan grada. Euharistijsko slavlje u crkvi sv. Roka predvodio je biskup Antun Škvorčević u zajedništvu s fra Markom Malovićem, župnikom i gvardijanom te drugom franjevačkom subračom i svećenicima Virovitičkog dekanata. Svetoj misi prisustvovao je i saborski zastupnik Josip Đakić, virovitičko-podravski župan Tomi-

slav Tolušić te gradonačelnik Ivica Kirin zajedno s gostima iz inozemstva. Biskup je u pozdravu podsjetio vjernike da postoje ljudi koji su veliki u politici, gospodarstvu, kulturi i na drugim područjima, ali da nam je danas pred očima jedan čovjek koji je postao velik u Bogu. Istaknuo je da je to najviši domet koji ljudsko biće može doseći te da je sv. Rok u tome smislu izazovan i danas.

U homiliji biskup je istaknuo kako je u doba sv. Roka, kao i danas, bilo mnoštvo predložaka koji su se predstavljali, a pokatkad i agresivno nametali kao pravi putovi do ostvarenja uspješnog čovjeka, ali su često bili pokretani ljudskom sebičnošću, interesima ili ideološkim ciljevima te završavali razočaranjem. Rekao je da je sv. Rok mladenačkom znatiželjom provjeravao kojim bi se putem mogao najbolje postići smisao i cilj vlastitog života te se opredijelio za Isusov predložak o čovjeku koji se odnosi na njegovu cjelovitost, stvarnost srca, duše i savjesti, jela i tijela, na njegov smisao u sadašnjosti i vječnosti. Sveti Rok se sav predao služanju bolesnima od kuge i sam bio zaražen; čudesno je ozdravio, ali mu je na

kraju ljudska zloća dodijelila tamnicu gdje je skončao. Ljudi su ipak prepoznali veličinu njegove ljubavi, časti i poštenja očitovanu u žrtvi za najslabije te ga do danas poštujte kao pobjednika i velikog čovjeka. Nadovezavši se na njegov primjer, biskup je nazočne potaknuo da se usred globalizacijskih procesa, gospodarske krize, gubitka nade, rastakanja vrijednosnog sustava i drugih društvenih negativnosti ne pomire s plitkim predlošcima o uspješnom čovjeku. Pozvao ih je da poput sv. Roka provjere što mogu postići ostvarujući Isusov put; da se za njega još čvršće opredijele te već danas u svojoj obitelji zauzetije nastupe s malim izrazima pažnje, plemenitosti, dobrote i ljubavi prema svojim ukućanima i susjedima; da se na Isusovu riječ približe siromašnima, gladnima, bolesnima, pruže im i najmanju pomoć. Time će iskusiti koliko su porasli u istinskoj veličini čovjeka i promaknut će civilizaciju ljubavi koja donosi smisao i pravi napredak na svim razinama života. Nakon svete mise krenula je ulicama Virovitice zavjetna procesija s kipom i relikvijom sv. Roka.

Slavlje Gospe od Utjehe u Velikoj

I bl. Stepinac pozivao je narod na molitvu krunice

U Velikoj, u prošteništu Gospe od Utjehe, gdje se već stoljećima na blagdan Velike Gospe okupljaju hodočasnici iz cijele Požeštine, središnje euharistijsko slavlje predvodio je mons. dr. Juraj Batelja, voditelj postulature za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca. Njega i sve hodočasnike na početku slavlja pozdravio je veliki župnik Mario Sanić.

Mons. Batelja u uvodu slavlja istaknuo je da mu je drago što će na ovom mjestu moći posvjedočiti kako je budući hrvatski svetac častio Blaženu Djevicu Mariju.

- Častiti Bogorodicu ne znači biti sentimentalni i izgovarati prazne riječi, nego znači zastati pred misterijem i otajstvom živoga Boga - istaknuo je mons. Batelja.

U homiliji je rekao kako u Mariji otkrivamo početak novoga, boljega svijeta čije je srce Krist koji preobražava ljudska srca i obnavlja lice zemlje. Zato je i bl. Alojzije Stepinac poticao narod da uzme krunicu u ruke jer gdje je krunica, tamo je Gospa; gdje je Gospa, tamo je Isus; gdje je Isus, tamo je Bog; gdje je Bog, tamo je nebo, vječnost i radost.

Na kraju je pozvao Majku Božju da pomogne svakome tko je došao na hodočašće kao i svim našim obiteljima, župama, Požeškoj biskupiji, svemu hrvatskom narodu i Katoličkoj Crkvi kako se u ovoj oluji suvremenog života ne bismo izgubili nego sačuvali zdravo srce, savjest i vjeru. (Lj.M.)

Biskup Škvorčević na ustoličenju zagrebačko-ljubljanskog mitropolita

Za bolje razumijevanje i poštovanje između katolika i pravoslavaca

Njegova Svetost gospodin Irinej, patrijarh Srpske pravoslavne Crkve, uz sudjelovanje svih episkopa Srpske pravoslavne crkve u Hrvatskoj, mitropolita i drugih vladika iz inozemstva predvodio je 13. srpnja u hramu Preobraženja Gospodnjeg u Zagrebu slavlje ustoličenja novog mitropolita zagrebačko-ljubljanskog g. Porfirija Perića. Među predstavnicima Katoličke Crkve u Hrvatskoj, uz zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića i sisačkog biskupa Vladu Košića slavljem je bio nazočan i požeški biskup Antun Škvorčević. Prigodom imenovanja g. Porfirija za mitropolita zagrebačko-ljubljanskog biskup Antun uputio je čestitku u kojoj kaže: „Radujem se što Vas je Sveti arhijerejski sabor Srpske pravoslavne Crkve na svom ovogodišnjem proljetnom zasjedanju izabrao za mitropolita zagrebačko-ljubljanskog, nasljednika nedavno preminulog mitropolita gospodina Jovana Pavlovića. Od srca Vam čestitam! Vjerujem da će Vaše pastirsko djelovanje pridonijeti razumijevanju i poštovanju između katolika i pravoslavnih te građana drugih vjeroispovijesti u Republici Hrvatskoj. Molim da Svemoguću Bogu udijeli blagoslov svim Vašim plemenitim pastirskim nastojanjima i podari im uspjeh. Uz bratski pozdrav u zajedničkom nam Kristu Gospodinu.“

U zahvali za čestitku novi mitropolit biskupu Antunu napisao je: „Najtoplije Vam u ljubavi zajedničkog nam Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista, zahvaljujem na čestitkama i srdačnim željama povodom mog izbora na najsvetiji tron pravoslavnih mitropolita zagrebačko-ljubljanskih. Duh bogoljublja i čovekoljublja koje ličnim primerom pokazujete, biće uzdanica i pomoć kako meni lično, tako i vjernom narodu Eparhije zagrebačko-ljubljanske u svakom dobrom delu. Zahvaljujem Vam se još jednom na čestitkama i radujem budućoj saradnji, Vaš u Hristu brat Porfirije.“ (G. Lukić)

Biskup Škvorčević na ustoličenju novog slavonskog episkopa u Pakracu

Zajedničkim nastojanjem ojačajmo kulturu suživota i mira

Piše: Goran Lukić • Snimio: Duško Mirković

Usvibnju ove godine Arhijerejski sabor Srpske pravoslavne Crkve izabrao je Jovana Čulibrka, vikarnog episkopa lipljanskog, za novog slavonskog episkopa sa sjedištem u Pakracu, a koji nasljeđuje episkopa Savu Jurića. Svečanost njegova ustoličenja održana je 13. rujna u sabornom hramu Svete Trojice u Pakracu, a predvodio ju je srpski patrijarh Irinej zajedno s više od deset episkopa Srpske pravoslavne Crkve, brojnim svećenicima i drugim vjernicima. Izaslanik Hrvatske biskupske konferencije bio je požeški biskup Antun Škvorčević. Među uzvanicima iz Katoličke Crkve slavju su prisustvovali i đakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić, kancelar Požeške biskupije Goran Lukić, pakrački župnik Matija Juraković te tajnik đakovačko-osječkog Biskupskog ordinarijata Mario Brkić. Od predstavnika javnog života nazočili su ministar vanjskih poslova Srbije Ivica Dačić, predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik, zastupnici Hrvatskog sabora, predstavnici Požeško-slavonske županije te gradonačelnici Pakraca i Lipika. Prije samog čina ustoličenja episkopa Jovana, patrijarh Irinej uputio je riječ prisutnima te zahvalio ljudima dobre volje Republike Hrvatske koji su pomogli da se ovaj hram, do nedavno u ruševinama, toliko obnovi da se danas u njemu može održati slavlje te zamolio braću po evanđelju u Isusu Kristu da što prije zaliječe rane prošlih vremena.

Episkop Jovan u svojoj je nastupnoj riječi podsjetio na Makabejsku braću i stradanje Jeruzalema te istaknuo kako svi trebamo gorjeti u želji da se spasimo u Crkvi kao bogoljudskom organizmu kojem je glava jedino Krist.

Nakon liturgije u dvorištu vladličanskog doma slijedio je domjenak za uzvanike na kojem su uputili svoju riječ predstavnici crkvenog i društvenog života. Najprije je sve pozdravio patrijarh Irinej zahvalivši za sudjelovanje na slavlju i istaknuvši uvjerenje da će novi episkop slavonski u suradnji sa svima, a napose s Katoličkom Crkvom, znati djelovati na dobro svih.

Potom je biskup Škvorčević u ime Hrvatske biskupske konferencije pozdravio patrijarha Irineja i episkopu Jovanu čestitao ustoličenje. Spomenuo je kako prigodom svojih čestih dolazaka u Pakrac zna upitati katoličke vjernike je li završio rat u njihovu gradu, da im uvijek protumači kako nije dovoljno što je oružje zašutjelo i što je fizičko nasilje prestalo jer ako je u njihovim srcima prisutan osjećaj mržnje ili osvete, žive po diktatu zla i ostaju žrtve. Posvjedočio je da ih poziva na evanđeosko praštanje i milosrđe kako bi se tim putem izdignuli ponad zla koje im je nanoseno i živjeli nutarnju slobodu. Pridružio se želji patrijarha Irineja da se sve ono što je razoreno u nedavnome ratu što prije obnovi, napose saborni hram i vladličanski dom, ali je dodao kako je ruše-

vine nastale tijekom ratnog vremena u srcima ljudi daleko teže liječiti te da to može samo Bog. Izrazio je uvjerenje da će s episkopom Jovanom moći moliti za to ozdravljenje, svjedočiti evanđeoski put u nastojanju oko duhovne obnove žrtava nasilja na ovim prostorima. Dodao je kako Bog trenutačno u ovom dijelu Hrvatske nema nikoga drugoga osim onih koji ovdje žive te istakao da ne bismo smjeli propustiti ono što možemo zajednički učiniti evanđeoskim putem za dobro ljudi. Nadovezao se na misao patrijarha Irineja o različitim cvijeću u vrtu i rekao da se naše različitosti mogu shvaćati kao smetnja i biti uzrokom nepovjerenja, ali kad ih prihvatimo kao očitovanje bogatstva, one mogu postati razlogom posebnog međusobnog poštovanja i suradnje. Poželio je da se zajedničkim nastojanjem kultura suživota i mira u Hrvatskoj ojača.

Slavlje bračnih jubileja u župi Kaptol Svjedoci Božje ljubavi

U kaptolačkoj župi zadnje kolovoške nedjelje na misnom slavlju bračni parovi koji slave 25, 50 i 60 te više godina zajedničkog života proslavili su svoje srebrne, zlatne i dijamantne jubileje.

Na početku slavlja župnik Josip Klarić pozdravio je sve prisutne, a posebno jubilarce nazvavši ih cvijećem ljubavi. – Vi ste svjedoci Božje ljubavi koja se događala nad vama i po vama. Plod vaše ljubavi su vaša djeca, unučad i prau-nučad – istaknuo je župnik.

Tumačeći navještenu Božju riječ koju su, kao i molitvu vjernika, čitali jubilarci župnik Klarić istaknuo je važnost odisanja ljudskoga života Božjim planom. – Ove obitelji koje slave jubileje pokazuju kako su u tom Božjem planu ustrajali. Hvala im na tome. Neka ih i dalje prati Božji blagoslov – poručio je. Bračni jubilarci izrekli su na misi svoju zahvalu za brak i obitelj te za svoga bračnog druga nakon čega je uslijedio Božji blagoslov. Na kraju slavlja župnik je svakom bračnom paru udijelio ponosnicu za ljubav i ustrajnost koju su pokazali u bračnom zajedništvu. (Lj. M.)

Mladi iz poplavljene Pleternice na odmoru u Šibeniku

Ugostila ih Šibenska biskupija i njezin Caritas

Na poticaj šibenskog biskupa Ante Ivasa te Caritasa Šibenske biskupije, a u dogovoru s požeškim biskupom Antunom Škvorčevićem i pleterničkim župnikom Antonom Čorkovićem, Katolička osnovna škola u Šibeniku ugostila je od 30. lipnja do 7. srpnja trideset i troje mladih iz poplavljene župe Pleternica. Domaćinima je prvenstveno bio cilj osigurati mladima kvalitetan odmor i odmak od životnih situacija koje su im izmijenile svakodnevnicu. Uz kupanje i odmor na šibenskim plažama, Pleterničani su se upoznali i s povijesno-kulturnim znamenitostima grada i županije.

Posjetili su otok Prvič i Memorijalni centar Fausta Vrančića te župnu crkvu Sv. Marije od Milosti. U šibenskoj Katedrali susreli su se s biskupom Ivasom koji im je približio njezinu povijesnu i duhovnu dimenziju. Uz stručno vodstvo obišli su grad te tvrđavu sv. Mihovila. Veliku je radost izazvao posjet izložbi „Zvučni vrt“ slovenskog skladatelja Petera Kusa u Muzeju grada Šibenika koja je postavljena u sklopu Međunarodnog dječjeg festivala. Prisustvovali su i večeri zatvaranja MDF-a, sudjelovali na nedjeljnoj misi u Katedrali te posjetili šibenski Aquarium. Tijekom boravka u Šibeniku mlade Pleterničane pratili su animatori Šibenske biskupije te im duhovno i rekreativno organizirali slobodno vrijeme i posjete navedenim događanjima.

NACIONALNI SUSRET KRIŽARSKE ORGANIZACIJE U POŽEGI

Izgrađujte svoj identitet u osluškivanju Božje riječi

Piše i snimio: Ivan Popić

U požeškoj Župi sv. Leopolda Mandića 13. rujna održan je nacionalni susret članova Križarske organizacije. Središnje euharistijsko slavlje u župnoj crkvi predvodio je biskup Antun Škvorčević. Pozdravljajući mlade na čelu s predsjednikom Križarske organizacije Darijom Burjanom, biskup je rekao kako se raduje što će se po svome požeškom susretu križari međusobno bolje upoznati, povezati i duhovno obogatiti, a još više što će sudjelovanjem na euharistijskom slavlju postati dionicima Isusove smrti i uskrsnuća, obnovljeni i učvršćeni u onom identitetu koji je živio i bl. Ivan Merz.

U homiliji biskup je progovorio o sv. Ivanu Zlatoustom čiji se spomendan slavi te podsjetio kako je on kao mlad čovjek u okolnostima 4. stoljeća, svjestan da mu je život darovan i zadan, postavljao jasno pitanje svoga identiteta. Uvjeren da nije plod slučaja, nego da ga je smislila i pozvala u život Božja ljubav, nije se dao zavesti pomodnošću, politikom ili carskim prohtjevima, nego je po Isusovu poticaju iz današnjeg evanđelja gradio život na čvrstoj stijeni Božje riječi, a ta Riječ je Sin Očev po kojem je sve stvoreno, koji je tijelom postao i ljubavlju svojom na križu pobijedio smrt te svojom prisutnošću u ljudskom srcu prosvjetljuje, učvršćuje i izgrađuje u Božjem identitetu. Podsjetio je da je sv. Ivan nazvan „zlatoustim“ jer je iz iskustva i svjedočanstva bogatstva Riječi u svom srcu umio

o njoj uvjerljivo i zanosno govoriti, bio je proganjan, ali konačno i pobjednik u Isusu Kristu. Biskup je također dodao kako je uz Riječ euharistija bila središte njegova života. Podsjetio je da je bl. Ivan Merz upravo tim putem izgrađivao svoj mladenački identitet i osnovao križare pod geslom ŽEA, tj. žrtva, euharistija i apostolat te da je tim putem poslao Marica Staković i mnogi drugi, a među njima i nedavno preminuli svećenik Marijan Radanović, promicatelj križara u novije doba. Pozvao je nazočne križare da se snažno odupiru suvremenim ideologijama, zavodništvima, idolima te čuvaju mladenačku slobodu i izgrađuju svoj identitet u osluškivanju Riječi koja ih

je pozvala u život kao i Ljubavi s križa koja ih je jedina kadra ispuniti svjetlom i smislom, a čijim dionicima najdublje postaju u svetoj euharistiji.

Na kraju misnoga slavlja biskup je istaknuo važnost organiziranog vjerničkog života u kojem Bog može snažnije djelovati svojom milošću te zahvalio vodstvu Križarske organizacije za sve što u tom smislu nastoji činiti. Zahvalio je sudionicima požeškoga susreta i svima koji su ga organizirali na čelu sa župnikom Jozom Jurićem i župnim vikarom Tihomirom Bilešićem. Pjevanje na euharistijskom slavlju predvodio je zbor mladih Župe sv. Leopolda Mandića.

Fra Zlatko Papac u Požegi proslavio svoju zlatnu misu

Njega je nemoguće ne voljeti zbog jednostavnosti kojom zrači

U župnoj franjevačkoj crkvi Duha Svetoga u Požegi 5. kolovoza 81-godišnji fra Zlatko Papac, dugogodišnji suradnik našega Zajedništva, svečanim je misnim slavljem obilježio 50 godina svoje svećeničke službe.

Na početku slavlja čestitku u ime svih nazočnih uputio mu je fra Josip Poleto, gvardijan i župnik. Fra Zlatko potom je Bogu zahvalio za čudo svoga svećeništva kao i za svoju obitelj i rodbinu od koje je čak desetero članova stradalo u Vukovaru tijekom Domovinskog rata. Zbog toga je svoju zlatnu misu prikazao za pokoj njihovih duša za koje je uvjeren da su kao kršćani stigli kući.

Na njegov svećenički i redovnički put podsjetio je provincijal fra Ilija Vrdoljak. Nakon ređenja prije 50 godina fra Zlatko je službovao u Vukovaru, zatim je u Karlovcu bio gvardijan da bi potom čak 22 godine proveo u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Austriji. Nakon povratka u Hrvatsku, službovao je u Požegi pa u svetištu na Trsatu te se ponovno vratio u Požegu gdje službuje zadnjih devet godina. Spomenuo je posebnu Zlatkovu ljubav prema knjigama koje su gradile i oblikovale njegov život, učile ga mudrosti i širile njegove vidike, a posebno Sveto pismo. - Iz

toga čitanja građena je njegova duhovnost koja se pretakala u vrlo kvalitetno i plodno propovijedanje, često vođenje duhovnih vježbi i spisateljsku djelatnost kako kroz mnoge časopise, tako i kroz objavljene knjige - rekao je provincijal Vrdoljak koji je dodao da je poseban utjecaj na fra Zlatka imao fra Bonaventura Duda te dugogodišnji hercegovački provincijal fra Rufin Šilić.

Izraziti trag u životu fra Zlatka, objasnio je fra Ilija, ostavila je vukovarska tragedija u kojoj je izgubio brojne članove svoje obitelji među kojima je bio i njegov brat.

- Ovih tvojih 50 godina Božji su dar koji nam je poklonjen da bismo se sretniji darovali drugima. To je priča o kaležu i čaši u kojoj je izliven cijeli život našeg učitelja Isusa Krista; u taj se kalež i mi pokušavamo ulijevati i on nas uči da život nije ništa drugo nego ljubav i darivanje - rekao je provincijal Ilija Vrdoljak koji je fra Zlatku zahvalio za 50 godina svećeništva, za njegovo plemenito i osjećajno srce, za sjeme Božje riječi koju je nosio među mnoštvo vjernika te mu poručio da ga nije teško voljeti zbog jednostavnosti kojom zrači što su svojim dugotrajnim pljeskom potvrdili i nazočni vjernici. (Lj. Marić)

NOVA ŠKOLSKA GODINA U KATOLIČKOJ OSNOVNOJ ŠKOLI

Želimo djeci omogućiti rast u njihovoj cjelovitosti

Piše: Ivica Žuljević • Snimio: Duško Mirković

Katolička osnovna škola u Požegi započela je na blagdan Male Gospe, 8. rujna, novu nastavnu godinu. Uz dosadašnje učenike, u školske klupe po prvi put sjelo je i četrdeset novih đaka prvaka šeste generacije škole.

Na ulazu u školu prvašice i njihove roditelje dočekali su učenici drugog razreda, dosadašnji i novi ravnatelj Ivica i Želimir Žuljević kao i učiteljice Zrinka Bešlić i Monika Kir-Petričević.

Dragi gost i osnivač Škole biskup dr. Antun Škvorčević ni ove godine nije izostavio susret s prvašićima i njihovim roditeljima. Nakon pjesme zbora Katoličke osnovne škole „Veselim se svi“ pod vodstvom prof. Ljube Šolić, pozdravio je učenike i roditelje te novog ravnatelja Želimira Žuljevića. Naglasio je da je katolička škola posebna po odgojno-obrazovnom projektu utemeljenom na evanđeoskom poimanju čovjeka prema kojem on nije slučaj, nego biće smi-

šljeno Božjom ljubavlju koja je u Isusovu križu pobijedila smrt i uzdigla ga na najveće dostojanstvo. Spomenuo je da katolička škola ima odgojno-obrazovnu zajednicu, a to su učitelji, roditelji i djeca, a koja nastoji navedeni projekt ostvarivati. Istakao je važnost uloge roditelja koji surađuju s djecom i učiteljima kako bi se djeci omogućio rast u cjelovitosti njihova duhovno-tjelesnog bića te im škola bila proširena obitelj. Biskup je zahvalio roditeljima što su se uključili u spomenuti odgojno-obrazovni projekt škole te na njih i djecu zazvao Božji blagoslov.

Učenici drugog razreda izveli su zatim prigodni program dobrodošlice kroz riječ i pjesmu, a ravnatelj Želimir Žuljević predstavio je prvašima i njihovim roditeljima djelatnike škole i učiteljice koje su prozvale učenike 1.a i 1.b razreda, podijelile im prigodne lančice s imenima i povele u razrede gdje je kratki susret završio upoznavanjem i druženjem.

ZAZIV DUHA SVETOGA ZA POŽEŠKE OSNOVNE ŠKOLE

Izgrađujte prijateljske odnose

Upožeškoj Katedrali 9. rujna biskup Antun Škvorčević predvodio je u zajedništvu s predstojnikom Ureda za katoličke škole Ivicom Žuljevićem, ravnateljem Katoličke osnovne škole Želimirom Žuljevićem te svećenicima središnjih biskupijskih ustanova misu zaziva Duha Svetoga za učenike Katoličke osnovne škole i drugih gradskih škola povodom početka nove školske godine. U Katedrali ispunjenoj djecom biskup je uputio pozdrav osnovnoškolcima, posebice prvašićima te rekao kako je važno u novom svetom slavlju otvoriti srca učenika i djelatnika škola kako bi bila obasjana svjetlom Duha Svetoga i zahvaćena njegovom snagom.

Na početku homilije biskup je pitao djecu jesu li se ikada s nekim posvađala ili bila svjedocima svađe rekavši kako ima mnogo ljudi koji parniče te godinama traže pravdu na sudovima. Sve je povezao s dnevnim čitanjem u kojem sv. Pavao tumači Korinćanima da oni koji su postali kršćanima ne trebaju parničiti, a najmanje pred poganskim sudovima, nego jedni drugima pristupati s ljubavlju te praštati jer po toj moći svoga duha čovjek postaje velik i živi iznad diktata zla. Biskup je potaknuo djecu da mole za taj dar Duha Svetoga te nastoje

tijekom iduće školske godine učiniti školu mjestom Isusove prisutnosti.

Spomenuo je kako Isus u naviještenom evanđelju izabire dvanaestoricu apostola i na njima gradi zajednicu Crkve u koju se ulazi krštenjem, biva zagrljen Božjom ljubavlju, stavljen u osobni odnos s Isusom Kristom i svim drugim kršćanicima. Rekao je kako su učenici na početku nove školske godine sebe stavili u odnos sa svojim školskim zgradama, učiteljima i knjigama te naglasio da je potrebno staviti sebe u prijateljski odnos s drugima jer kad imaju prijatelja, život im postaje ispunjen i lijep, ostvaruje se iz moći duha. Potaknuo ih je da se na poseban način stave u odnos s Isusom Kristom i njega uvedu u svoje školske klupe jer će po njemu biti jači u pobjedivaju zloće, ranjenosti i sebičnosti.

Na kraju misnog slavlja biskup je zahvalio svim prisutnim svećenicima i djelatnicima škola zaželjevši im uspješnu novu školsku godinu. Zahvalio je i zboru Katoličke osnovne škole pod vodstvom prof. Ljube Šolić što je svojim pjevanjem uvećao misno slavlje. Nakon svete mise biskup se u prostorima katedralne Župe sv. Terezije Avilske susreo s ravnateljima požeških osnovnih škola i školskim djelatnicima.

Zaziv Duha Svetoga požeških srednjoškolaca

Otvorite vrata svoga života Isusu Kristu

Piše: Ivan Popić • Snimio: Duško Mirković

U starodrevnoj požeškoj crkvi sv. Lovre, 10. rujna biskup Antun Škvorčević u koncelebraciji s predstojnikom Ureda za katoličke škole Ivicom Žuljevićem, ravnateljem Katoličke gimnazije Robertom Mokrim i svećenicima djelatnima u požeškim srednjim školama predvodio je euharistijsko slavlje na početku nove školske godine. Uputio je pozdrav nazočnim učenicima Katoličke gimnazije, drugim srednjoškolcima, ravnateljima škola i ostalim djelatnicima te ih podsjetio kako nastojanja oko odgoja i obrazovanja nadilaze naše ljudske mogućnosti te da nam je potreban posjet odozgor, kako pjeva pjesma Duhu Svetom, dar njegova svjetla i snage.

U homiliji biskup je učenicima kazao kako će se u školi i tijekom nove školske godine baviti pojedinim predmetima, usvajanjem određenih znanja i polaganjem ispita, što je jako važno. Ali je dodao da je za njihov napredak još važnije koliko će se posvetiti samima sebi i vlastitom rastu u ljudskosti. Na temelju Isusovih blaženstava po zapisu evanđelista Luke biskup je mladima protumačio kako kod svakog od njih postoji velika otvorenost, mogućnost i čežnja za ostvarenjem njihova bića na nekoj višoj razini, da Isus računa s time kad naziva siromašne blaženima a upućuje svoj

„jao“ bogatašima. Istaknuo je da je siromah onaj koji samome sebi ne uspijeva osigurati egzistenciju, sam sebe ostvariti nego je sav usmjeren na drugoga, te da je takav stav osobito važan u odnosu prema Isusu Kristu koji je moćan u našoj neostvarenosti i promašajima ispuniti nas svojim darom svjetla i smisla, Duhom Svetim. Podsjetio ih je kako im netko može prići s određenim idejama, s njima ih upoznati, ali da je daleko važnije ono što im takav donosi kao vlastito životno opredjeljenje, vrijednosti od kojih živi, duh koji ga pokreće, kojim ih ozračuje i vodi ako mu se otvore. Kazao je kako nam Crkva svjedoči da se Isus Krist u tom pogledu očitovao najmoćnijim, kako on nije ljudima posredovao tek neke ideje, nego ih je svojim Duhom snažno zahvaćao u dubini njihova bića, prosvjetlijavao, čistio i pokretao na rast po mjeri njegova čovjštva. Istaknuo je da o tom govori i sv. Pavao u današnjem drugom čitanju kada potiče Kološane da teže za onim što je gore, za ostvarenjem čovjeka u uskrsnom Isusu Kristu. Podsjetio je učenike da svoj neuspjeh na ispitu često nazivaju padom i dodao da se tu ne radi o fizičkom nego o moralnom, duhovnom padu. Istaknuo je da je tužno pasti na ispitu znanja,

ali još tužnije na razini duha, postati zarobljen sebičnošću, pohlepom, strastima, bludnošću, krađom psovkom, ovisnostima i neslobodom različite vrste, kako sv. Pavao nabraja Kološanima. Biskup je spomenuo učenicima da je Isus Krist snagom svoga Duha mnogim ljudima pomogao da budu moćniji od zla, te ih je pozvao da mu otvore vrata svoga vlastitog života, uvedu ga u svoje školsko društvo te mu u mladenačkoj iskrenosti dadnu dovoljno prostora kako bi on i u njima mogao biti pobjednik. Potaknuo ih je da usvajaju u školi potrebna znanja i ujedno nastoje s Isusom Kristom njegovati slobodu i ljepotu duha, te budu ljudi cjelovitog rasta.

Pri koncu misnoga slavlja biskup je zahvalio ravnateljima i djelatnicima škola za žrtvu kojom služe mladim ljudima. Predstavio je učenicima sedmoricu kandidata za sveti red đakonata i potaknuo da mole za njih kako bi mogli pomagati ljudima u njihovu duhovnom rastu. Zazvao je Božji blagoslov na učenike i njihove škole te poželio svima uspješnu novu školsku godinu. Pjevanje na euharistijskom slavlju predvodio je zbor sastavljen od učenika Glazbene gimnazije i drugih srednjih škola.

Zaziv Duha Svetoga za virovićke srednjoškolce

Samo nas ljubav u zajedništvu s Isusom izgrađuje

Organizaciji Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici na čelu s ravnateljem Marijem Voro-njeckim, u župnoj crkvi sv. Roka u Virovitici održano je 11. rujna misno slavlje za sve učenike i djelatnike srednjih škola. Misu je u nazočnosti brojnih učenika, profesora i ravnatelja srednjih škola grada Virovitice u zajedništvu sa svećenicima virovićkog dekanata predvodio biskup dr. Antun Škvorčević. Na početku slavlja biskup je izrazio zadovoljstvo što virovićkim srednjoškolcima može na početku školske 2014./2015. godine uputiti riječi ohrabrenja na njihovu putu odrastanja, učenja i života uopće uz

pomoć ljubavi Isusa Krista. U prigodnoj propovijedi biskup je naglasio da je znanje koje stječu u školama potrebno, ali da samo ljubav u zajedništvu s Isusom Kristom izgrađuje, oplemenjuje i ispunjava svaku osobu. Stavljajući ljubav na prvo mjesto, učenici biraju put dobra koji uz pomoć znanja izgrađuje svakog pojedinca, ali i okolinu u kojoj pojedinac, otvoren ljubavi Isusa Krista, djeluje.

Nakon svečanog euharistijskog slavlja zajedništvo se nastavilo i u prostorima Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici.

Ljetni susret bogoslova u Velikoj

Nemojte se zavesti mjerilima svijeta

Piše i snimio: Ivica Bošnjak

U Domu sv. Augustina u Velikoj održao se već tradicionalni ljetni susret bogoslova Požeške biskupije uoči blagdana sv. Lovre. Susretu dvadesetpetorice bogoslova, predvođenih biskupskim delegatom za bogoslove Robertom Mokrim, pridružio se 7. kolovoza i biskup Antun Škvorčević koji je s njima slavio svetu misu u crkvi sv. Augustina. U pozdravu je spomenuo da je znakovito što se njihov susret odvija u pripravi za blagdan sv. Lovre, zaštitnika Požeške biskupije. Istaknuo je da danas slavimo spomendan sv. Siksta

pape i drugova mučenika s kojima je bio zatvoren i Lovro đakon te da je spomenuti Papa bio mučen i ubijen nekoliko dana prije Lovre. Dodao je kako bogoslovi tijekom svoga boravka u Velikoj imaju prigodu za različite aktivnosti, ali da je posebna prigoda u svjetlu Sikstova i Lovrina mučeništva promišljati o duhovnoj snazi kojom trebaju živjeti svoj poziv na svećeništvo te izgrađivati međusobne odnose. Potaknuo ih je da poput Siksta i Lovre budu posvema ukorijenjeni u Isusa Krista i ostanu mu vjerni u duhovnom zvanju.

U homiliji biskup je upozorio bogoslove da svatko od njih postaje svjestan svoje posebnosti i izvornosti mjereći se sa stvarnošću i ljudima oko sebe. Istakao je da im mediji, politika, ideologije i druge društvene sastavnice nude kriterije po kojima će se izgrađivati, ali da su one nerijetko skrojene po mjeri određenih interesa te da ne promiču istinski rast i dostojanstvo. U toj pozadini, nastavio je biskup, pitanje koje je Isus u evanđelju postavio učenicima o sebi samome i Petrov odgovor „Ti si Krist, Sina Boga živoga“ ima silno veliko značenje. Kad čovjek uspoređuje sebe sa Sinom Očevim koji je čovjekom postao, ljubavlju na križu pobijedio zlo i smrt i uspostavio čovjeka u puno dostojanstvo, susreće se s punom istinom o sebi koju mu je dodijelio Bog, naglasio je biskup. Pozvao je bogoslove da se ne daju zavesti drugim mjerilima, nego da trajno žive u vjernosti Isusu Kristu. Povjerio ih je zaštiti Isusove Majke koja se u Velikoj časti kao Gospa od Utjehe i sv. Augustinu podsjećajući ih na njegovo načelo: „Kad su mogli biti sveti ovi i oni, zašto ne bi mogao biti i ti, Augustine?“

Na kraju misnog slavlja biskup je poželio bogoslovima da tijekom svoga boravka u Velikoj, uz fizičko-tjelesni dinamizam kretanja u prirodi, njeguju duhovni dinamizam srca u pročišćavanju svoga opredjeljenja za Božje naume.

Susret aspiranata u Domu sv. Augustina

Božja je riječ kruh za čovjekov duh

U Domu sv. Augustina u Velikoj, kao i prijašnjih godina, održao se Ljetni susret svećeničkih aspiranata Požeške biskupije kojeg su predvodili ravnatelj požeškog Kolegija Robert Mokri i prefekt Anto Ivić. 12. kolovoza posjetio ih je biskup Antun Škvorčević te s njima slavio svetu misu u crkvi sv. Augustina. U pozdravu im je rekao da su se u Velikoj okupili kao srednjoškolci koji žele boraviti u požeškom Kolegiju i pohađati Katoličku gimnaziju te da im susret na kojem sudjeluju može pomoći u međusobnom boljem upoznavanju,

napose po onom Božjem djelu u njima koji zovemo duhovno zvanje.

U homiliji biskup je, tumačeći dnevno liturgijsko čitanje iz Knjige Ezekijela proroka, postavio svećeničkim aspirantima pitanje od čega čovjek zapravo živi. Podsjetio ih je na različite sastavnice ljudskog života i upozorio kako je čovjek i duhovno biće te da je silno važno od čega živi na toj razini. Rekao je da nam je u prorokovu gutanju svitka Božje riječi na slikovit način rečeno da je Božja riječ za čovjekov duh poput kruha za želudac. Utvrdio je da organizam iz hrane koju u njega

unosimo upija hranjive sastojke i dodao da se slično događa i na duhovnoj razini kad je nahranimo Božjom riječju te iz nje naš duh crpi snagu i od nje živi čime se ostvaruje naša najbolja duhovna ishranjenost. Podsjetio je svećeničke aspirante na snagu Božje riječi u njihovu srcu po onome što su otkrili kao duhovno zvanje te ih potaknuo da na tome hrabro grade svoju budućnost. Također je rekao da pritom na Isusov poticaj u evanđelju trebaju biti poput djece i davati Bogu prvenstvo u svom životu kako bi on u njima mogao ostvarivati svoj naum. Podsjetio ih je da se njihov susret održava tijekom pripreve za svetkovinu Uznesenja BDM na nebo koja se posebno slavi u Velikoj te naglasio da u Mariji otkriju s kolikom je djetinjom jednostavnošću i povjerenjem slušala i vršila Božju riječ te je nastoje nasljedovati. Povjerio ih je Mariji kako bi im pomogla u poniznosti i jednostavnosti živjeti ono što je u njima Božje.

Na kraju misnoga slavlja biskup je zahvalio ravnatelju Kolegija Robertu Mokrom i prefektu Anti Iviću za sve ono što svakodnevno čine u odgoju svećeničkih aspiranata, a aspirante potaknuo da ne zanemare duhovnu dimenziju svoga bića, nego u njoj svakodnevno rastu po slušanju i razumijevanju Božje riječi. (I. Bošnjak)

Blagoslov kuće koju je Caritas darovao obitelji invalida

Kad ste u Božjim rukama, ništa vas ne može uništiti

U ponedjeljak 7. srpnja biskup Antun Škvorčević u pratnji ravnatelja Caritasa Požeške biskupije Gorana Lukića te Marijana Pavelića pohodio je peteročlanu obitelj Maras čija su tri člana invalidi. Obitelj je ovih dana uselila u kuću koju im je pribavio Biskupijski Caritas, a pomogao urediti Grad Požega, Župa svetog Leopolda Mandića te tamburaški sastav „Bisernica“. Uz biskupa i njegove suradnike obitelj je posjetio i župnik Župe sv. Leopolda Mandića Jozo Jurić kao i požeški gradonačelnik Vedran Neferović sa suradnicima te predstavnik spomenutog tamburaškog sastava.

Nakon izraza dobrodošlice obitelji Maras i pozdravnih riječi požeškoga biskupa, Goran Lukić ukratko je predstavio Caritasov projekt kupnje i uređenja kuće te njezine prilagodbe za invalidske potrebe. Istaknuo je da je na božićnom humanitarnom koncertu prikupljeno 55 000 kuna, Župa sv. Leopolda Mandića dala je 35 000 kuna, a Ca-

ritas dodao svoj dio te se kuća mogla urediti. Uslijedio je blagoslov kuće i obitelji koji je predvodio biskup Škvorčević. U prigodnoj homiliji, potaknut evanđeljem o gradnji kuće na stijeni, progovorio je o mudrom čovjeku koji gradi svoj život na čvrstom temelju: „Mudrost se ne može naučiti u školi. Ona se postiže osluškivanjem Riječi Božje upisane u ljudsku savjest. Ona je duhovna sastavnica ljudskoga bića i kad joj čovjek pruža pozornost, tada nepogrešivo ostvaruje svoje postojanje jer je oslonjen na Boga.“ Na završetku blagoslova biskup se ponovo obratio obitelji Maras: „Želim da u svojoj novouređenoj kući izgrađujete svatko sebe osobno i svoje zajedništvo, osluškujući Isusa i oslanjajući se na Boga. Ničega se ne morate bojati ako je Bog s vama. Kad ste u Božjim rukama, ništa vas ne može razoriti ni uništiti.“ Nakon blagoslova nastavilo se druženje i razgovor u radosnom raspoloženju. (G.L.)

Biskup posjetio poplavljene obitelji pleterničke župe

Nastradalima uručene keramičke pločice i laminat

Biskup Antun Škvorčević u pratnji ravnatelja Caritasa Požeške biskupije Gorana Lukića posjetio je 14. srpnja naselja Gradac i Ivandvor u pleterničkoj župi koja su tijekom svibnja zahvaćena poplavom, a čije posljedice se još uvijek nastoje sanirati. Želio se upoznati s tijekom radova na obnovi koje organizira i financira Caritas. U skladu s dogovorenim prioritetima, 58 obitelji nakon isušivanja kuća primile su od Caritasa laminat i keramičke pločice. Biskup je posjetio obitelji Mate Grgića i Darija Zeljka koje su već položile laminat i pločice te Jadranku Mlinarić koja još nije započela s radovima u svojoj kući dok su radovi u stanu njezina sina u tijeku. Mogao se još jedanput uvjeriti u teško stanje koje je za sobom ostavila voda, ali i nastojanja stanovnika da uz pomoć Caritasa i vlastitim radom uredi svoje kuće za stanovanje.

Biskup je istaknuo kako svojim dolaskom želi nastradalim obiteljima nakon prve pružene pomoći posvjedočiti da nisu prepušteni samima sebi i svojoj nemoći, nego da Požeška biskupija i nadalje ostaje s njima u njihovim nastojanjima oko popravka uništenoga te dodao da se sam želi uvjeriti dokle se stiglo s uređenjem domova kako bi se moglo pristupiti daljnjem planiranju pomoći. U razgovoru s obiteljima biskup se zanimao za životnu situaciju i probleme koji su nastali nakon poplave. Dobio je riječi zahvale Crkvi i Caritasu te izraze nade da će im i Crveni križ dostaviti obećanu novčanu pomoć, a Vlada Republike Hrvatske pružiti potporu u obnovi kuća. (G.L.)

Biskupijski Caritas nastavio pomagati poplavljenima

Podijeljeno 156 kućanskih aparata u 127 obitelji

Nakon pomoći u isušivanju zidova i podova poplavljenih kuća te uređenja keramičkim pločicama i laminatom koje je Caritas Požeške biskupije darovao poplavljenima u pleterničkom Gradcu, Lipiku, Kuzmici i Jakšiću, nastavilo se s daljnjem pomaganjem obiteljima prema već ranije utvrđenim prioritetima - samci, starci, bolesni, obitelji s brojnijom djecom, obitelji u kojima nitko nije zaposlen.

Tako je Caritas minulih dana poplavljenim obiteljima podijelio kućanske aparate; štednjake, zamrzivače, hladnjake i perilice rublja koje su po kućama raznosili volonteri i bogoslovi. U 102 obitelji u Gradcu podijeljena su 132 kućanska aparata, 16 lipičkih obitelji primilo je 16 kućanskih aparata, 6 jakšićkih obitelji dobilo je 7 kućanskih aparata, a u 2 kuzmičke obitelji doniran je po jedan aparat. Osim toga, pojedinim su obiteljima dodatno po-

dijeljene podne pločice i laminat te građevinski materijal potreban za njihovo postavljanje. Ovom akcijom Caritas Požeške biskupije darovao je ukupno 156 kućanskih aparata u 127 nastradalih obitelji. Spomenute kućanske aparate, kao i već ranije podijeljene pločice i laminat, Caritas je nabavio sredstvima primljenim donacijama hrvatskih biskupija, župa, tvrtki i pojedinaca.

Prigodom podjele kućanskih aparata 2. kolovoza biskup Antun Škvorčević pohodio je Gradac zajedno s ravnateljem Caritasa Goranom Lukićem te se u pojedinim obiteljima zanimao za trenutno stanje obnove njihovih kuća nakon poplave. Utvrđeno je da je najteže stradale obitelji potrebno i nadalje pratiti u njihovoj nevolji te je napravljen okvirni program potpore Caritasa Požeške biskupije. Stanovnici Grada popratili su biskupov pohod i akciju Caritasa s velikom zahvalnošću.

ODRŽANA SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA CARITASA POŽEŠKE BISKUPIJE

Gradit će se tri kuće na poplavljenom području

U Biskupskom domu u Požegi 8. kolovoza održana je sjednica Upravnog vijeća Caritasa Požeške biskupije. Nakon molitve i pozdrava pročitan je zapisnik posljednje sjednice Vijeća. Potom je ravnatelj Caritasa Goran Lukić podnio izvještaj o Caritasovu djelovanju minulih mjeseci s naglaskom na poplavljenim područjima. Rekao je da se na Caritasov apel za pomoć poplavljenim područjima odazvao veliki broj dobrih ljudi te da je Caritas prikupio 71 tonu odjeće, obuće, prehrambenih namirnica, pitke vode, higijenskih potrepština, dezinfekcijskih sredstava, ali i novčanih donacija – 1 069,469,70 kuna, 1 715,00 eura, 14 100,00 švicarskih franaka te je od Hrvatske biskupske konferencije primio još 2 000 000,00 kuna pomoći. Izvijestio je potom o poduzetim aktivnostima na poplavljenim područjima i naveo da je Caritas Požeške biskupije poplavljenom pleterničkom Gradcu

poslao pomoć od 25 tona hrane i higijenskih potrepština, tonu odjeće i obuće, 200 litara dezinfekcijskih sredstava, 29 aparata za isušivanje kuća, 4000 pilića za tov, 1700 m² keramičkih pločica, 1500 m² laminata te 132 kućanska aparata. Lipiku je poslana pomoć od 5 tona hrane i higijenskih potrepština, 150 litara dezinfekcijskih sredstava, 50 kanti boja za ličenje zidova, 400 m² keramičkih pločica, 500 m² laminata i 16 kućanskih aparata.

Kuzmici je darovano 100 m² keramičkih pločica i dva kućanska aparata, a Jakšiću je upućeno 50 m² laminata i sedam kućanskih aparata. Uz djelovanje na svom području, Caritas je u susjednu Đakovačko-osječku nadbiskupiju uputio pomoć od oko 20 tona odjeće, obuće, posteljine i drugih potrepština; zatim u Vrhbosansku nadbiskupiju Župi sv. Petra i Pavla u odžačkom Novom Selu-Balegovac oko 15 tona

odjeće, obuće, prehrambenih namirnica, pitke vode i higijenskih potrepština. Uz to, Požeška biskupija je Caritasima navedenih nadbiskupija uplatila po 50.000,00 kuna pomoći iz svojih sredstava.

Prihvaćen je i projekt Caritasova daljnje pomaganja poplavljenima u okviru novčanih mogućnosti i to za izgradnju triju novih kuća u pleterničkom Gradcu, za opremanje domova namještajem, kupnju novih školskih udžbenika, nabavu drva za ogrjev teza pomoć u sjetvi ove jeseni i idućega proljeća. Za ostvarenje toga projekta potrebno je oko dva milijuna kuna.

Sjednica je nastavljena dogovorom oko proslave blagdana sv. Lovre, zaštitnika Biskupijskog Caritasa. Na kraju sjednice ravnatelj Lukić zahvalio je Upravnom vijeću na svemu učinjenom tijekom proteklog perioda, a posebice za organiziranje pomoći poplavljenim područjima. (G. Lukić)

Caritas Požeške biskupije darovao školske knjige

U poplavljenom Gradcu podijeljeno 111 kompleta školskih knjiga

U oči početka nove školske godine, 7. rujna, Caritas Požeške biskupije organizirao je podjelu knjiga školskoj djeci iz obitelji nastradalih u poplavi koja je tijekom svibnja zahvatila pleternički Gradac. Tom prigodom požeški biskup Antun Škvorčević u pratnji ravnatelja Caritasa Požeške biskupije Gorana Lukića posjetio je Pleternicu gdje je u Župnom domu organizirana podjela knjiga okupljenim obiteljima. Biskup je roditeljima rekao da Caritas nastavlja pratiti poplavljene obitelji pomaganjem u okviru svojih mogućnosti te da će platiti 111 kompleta školskih knjiga njihovoj djeci. Istaknuo je da Biskupija time želi iskazati osjetljivost za njihovo stanje, posvjedočiti im svoju blizinu i promicati evandeoske međuljudske odnose koji nadilaze materijalni dar koji primaju. Nazočnoj djeci biskup je rekao da je ovaj susret

svojevrsni školski sat o daru kao dubokoj sastavnici našeg života u kojem smo se nezasluzeno pojavili te naglasio kako je važno da i oni rastu u spremnosti biti dar drugima te u svojoj okolini ostvare odnose plemenitosti. Pripomenuo je kako će knjige koje primaju biti teške u torbama na njihovim ramenima, ali je poželio da im budu lagane u rukama kad budu iz njih učili i napredovali u znanju. Potom su Caritasovi djelatnici Ivica Grgić i Miroslav Peroutka podijelili školske knjige.

Ovih dana Caritas Požeške biskupije osigurao je školske knjige za djecu obitelji slabijeg imovinskog stanja i u drugim dijelovima Biskupije i to ukupno 80 kompleta knjiga. Donacija je osigurana sredstvima dobivenim od akcije prikupljanja starog papira, od korizmenog dara vjernika te doprinosom Hrvatskoga Caritasa. (G.L.)

Biskup pohodio ponovno poplavljene u Pleternici

Bujice rijeke Orljave nakon obilnih kiša 13. rujna ponovno su poplavile dio Pleternice i Gradca te je nastradalo sedamdesetak obiteljskih kuća tek obnovljenih nakon poplave koja ih je pogodila prije četiri mjeseca. Biskup Antun Škvorčević predvodio je 14. rujna euharistijsko slavlje u pleterničkoj župnoj crkvi na kojem se molilo i za poplavljene, a nakon toga je u pratnji župnika Antuna Čorkovića i ravnatelja Caritasa Požeške biskupije Gorana Lukića posjetio poplavljeno područje. Brzom akcijom gradskih vlasti prokopani su kanali koji su vodu iz kuća i okućnica odveli u retencije i natrag u korito rijeke Orljave. Obitelji pogođene poplavom, iscrpljene dosadašnjim nastojanjem oko obnove oštećenih kuća u prijašnjim stradanjima, očitovale su određenu malodušnost. Premda se voda nije dugo zadržala u kućama, bilo je dovoljno da u većini poplavljenih domova opet uništi podove, namještaj i kućanske aparate. Biskup je nastradalima posvjedočio svoju molitvenu blizinu, ohrabrio ih u nevolji te se zajedno s ravnateljem Caritasa uvjerio o razmjerima štete i potrebi novog pomaganja poplavljenima u okviru Caritasovih mogućnosti. (I.I.)

ZDRAVKO TICL, TRAJNI ĐAKON I VJEROUČITELJ IZ ŽUPE STRAŽEMAN

Vjera je za mene uvijek bila Božji dar

Ragovarala: Ljiljana Marić • Snimio: Duško Mirković

Ime 53-godišnjeg Zdravka Ticla iz župe Stražeman ostat će zauvijek upisano u povijest Crkve u Hrvata. Jedan od prvih vjeroučitelja laika postao je prvi trajni đakon u Hrvatskoj. Nakon završene osnovne škole u Velikoj te srednje škole u Požegi, sedam je godina radio u "Plamenu". Na svome životnom putu blagoslovljen je svojom vjernom suprugom Jelicom i djecom: Anom, Ivanom, Lucijom, Marijom i Lovrom. Domovinski rat zatekao ga je s indeksom Katehetskog instituta u Zagrebu koji je zamijenio kalašnjikovim. Nakon povratka iz rata, potkraj 1992. godine odlazi u Đakovo na Institut za telogiju gdje je i diplomirao, a od rujna 1993. predaje vjeronauk u Velikoj gdje i danas radi.

*Kako je živjela vjera u Vašoj obitelji i kako ste odgovajali?

- Volio bih reći kao i moj dragi pjesnik: "Ima jedna majka Marija... za ručicu me slabu prva vodila... prva se za mene Bogu molila... kupala me suzom, za sve joj Bog platio!" Majka! I opet majka! Otac Dragan radio je u Njemačkoj, rijetko je dolazio kući i onda je bio blag. Mama je tražila red i rad. Nedjelja je bila za misu i crkvu, ništa drugo. Kad je otac otišao u mirovinu, svake nedjelje i blagdana on i mama išli su u crkvu. Preminuo je prije tri godine. I dan danas odem na njegovo mjesto u crkvi i pomolim se za njega. Ponosan sam na svoje roditelje. Ja ujutro ustanem, a pred mamom je već otvoren molitvenik. Takvi su i roditelji moje supruge. Kod njih se redovito molilo ujutro, u podne i navečer.

*Kad ste počeli intenzivnije razmišljati o vjeri?

- Vjera je za mene uvijek bila Božji dar. To je nešto kao disanje. Molitve, mise, škola, rad, sve je to moja vjera, moje JA. Ja sam samo trebao razmišljati kako izvršiti ono što Bog od mene očekuje i moliti ga da mi u tome pomogne.

*Tko je imao presudan utjecaj na Vašu vjeru?

- Naravno, moj župnik, Josip Devčić, koji je 1972. došao u našu župu. Kuća je temelj, župa je nadgradnja i krov! Mladi je svećenik

okupio veliku ekipu ministranata, čitača, već tada su stražemanski čitači postali poznati.

Bio sam ponosan što sam mogao biti član ministrantske grupe. Jako sam volio čitati knjige. Velika ljubav. Kad sam prvi put dobio Bibliju mladih, nosio sam je kući kao najveće blago. Župnikova knjižnica bila je puna knjiga, a knjige su magnet.

*Kada ste se i zbog čega odlučili za vjeroučiteljski poziv?

- Čitači su pomagali župniku u vjeronauku za mlađe generacije. Pripremao sam mnoge programe, igrokaze, recitacije za prve pričesti ili druge prigode. Čitao sam mnoge župnikove stručne knjige, posebno o Bibliji, tako da sam se na studiju susreo s nekim udžbenicima koje sam više puta pročitao. Kod našeg župnika često smo se okupljali i razgovarali o vjeri, životu, odrastanju, domoljublju, pastoralnim iskustvima... Naša župa ima poznatog župnika koji je nosio hrvatski grb na svojoj jakni i koji je bio poznat po svome domoljublju što je tadašnjim vlastodršcima smetalo. Mi smo osjećali da je svećenik čovjek i svjedok Istine. Danas su mnogi ljudi zbunjeni i ne znaju ni tko ni gdje je istina. Mi smo je vidjeli u Crkvi i svećeniku. Tako i dan danas.

Želio sam studirati hrvatski jezik i književnost, ali bilo mi je neprihvatljivo da ne smijem ići u crkvu, čitati na misi i biti u društvu sa svojim svećenikom. Ne, makar doživotno ostao mali stražemanski ministrant. Vrijeme hrvatske slobode došlo je i ja sam odmah odlučio poći onim putem kojim sam već praktički i išao...

*Na koji način svjedočite svoje vjeroučiteljsko zvanje u školi, župi, obitelji, u svakodnevnom životu?

- Život je jedan – nema lica za crkvu i nema lica za izvan crkve. Poseban pečat mome svjedočenju dalo je hodočašće našoj Gospi Voćinskoj. Tamo sam svake godine hodočastio, čitao, molio i pjevao. Tim putem išla je i moja obitelj, tako su me prihvatili i učitelji kad sam došao raditi u školu gdje je bilo još i mojih učitelja. U školi nikad nisam imao ni najmanjih problema. Samo istinska ljubav prema svome pozivu ostavlja traga, drugo ne može živjeti. Ponosan sam na svoju suprugu Jelicu koja mi je u svemu podrška. Kad smo se vjenčali, odlučili smo da nećemo ići na medeni mjesec, nego da ćemo kupiti pijanino kako bi ona mogla vježbati. Postala je župna orguljašica. Dolazi na sve mise i pobožnosti. Zar to nije svjedočanstvo? Ali svjedoče i brojni naši župljani koji pjevaju u našem župnom zboru već 25 godina otkako smo preporodili njegov rad. Moja djeca su odrasla, pjevaju u crkvi, a ja pjevam s njima! Neka im samo dragi Bog da snage da ustraju u svome svjedočenju.

*Što Vas je potaknulo da prihvatite đakonsku službu te što se od tada promijenilo u Vašem životu?

- Tek kad se oženiš, onda moraš dokazati tko si. Supruga i ja smo preuzeli smo još više poslova u župi. Uostalom, zašto ne bih bio đakon; neka se vidi da i oženjen čovjek sa svojom obitelji može biti aktivan u crkvi. Hvala tolikim svećenicima koji su ocu biskupu u razgovoru posvjedočili za moju službu. Danas pomažem našem župniku kad je zauzet brojnim obvezama u Biskupiji. Vršim svoju đakonsku službu u svojoj rodnoj župi. Svećenik treba pomoćnike; i laike, i vjeroučitelje.

Veselim se svojim vjeronaučenicima, ali lijepa je i župna kateheza. Pomažu mi učiteljice i vjeroučiteljice iz župe, razni pomoćnici i suradnici, ali svi za Krista, složno i radosno. Volim pisati himne za blagdane, sastavljati nove molitve, meditacije, krunice, litanije, sve ono čime se može obogatiti liturgijski život. Posebno bih želio opjevati otajstva svih četiriju krunica na hodočasničke voćinske napjeve.

Vjernicima se čini da nikada nije teže bilo živjeti vrijednosti obitelji koje su napadane sa svih strana. Kao obiteljski čovjek, vjeroučitelj i đakon što biste poručili današnjim obiteljima?

- Istina je! Tko napada kršćansku obitelj, napada Krista. Ako smo jaki u Kristu, nitko nam ne može ništa! Ali mi smo oslabljeni iznutra, smekšali smo se, uhvatili ruku pod ruku s duhom ovog svijeta; strah od obitelji – čime ćemo othraniti; strah od djece – tko će ih odgojiti; strah od nevinosti – to nije moguće živjeti; strah od siromaštva – moram imati kao i ostali; strah od trudnoće – ostat ću bez posla; strah od učenja – čemu učiti, nigdje nema posla. Ne vjeruje se u ljubav, bježi se od križa. Sudjelujem s jednim predavanjem u okviru pripreme za brak u Požegi i volim reći mladima da su recept za sretan život misa i sakramenti! Ako ja volim svoju suprugu, u ime koje ljubavi ću je prisiljavati da pije tablete protiv života? U ime koje znanosti, sigurnosti, siromaštva ili teške ekonomske situacije odlučujem presuditi svome nerođenome djetetu?

Možemo pričati sve najljepše priče o standardu (što veći, to bolji) i o novcu (trebamo ga i lijepo ga je imati), ali to su pojmovi koji su na ljestvici života na nekim nižim mjestima. Za kraj samo riječi našega svetog pape Ivana Pavla II.: "Otvorite širom vrata Kristu!" i sve će biti bolje, ljepše i drugačije! Isprobajte, nećete zažaliti... Svjedočim vam upravo to!

Đakon Zdravo sa svojom obitelji

Poljoprivredno gospodarstvo Ivice Tadića iz Štivice

U ovoj obitelji ljubi se Bog i voli posavska zemlja

Piše i snimila: Višnja Mikić

*Volim te, zemljo mila, ravna
Slavonijo, i tvoje plodne njive,
lijepa domovino... stihovi su
koji se mogu primijeniti na Ivicu
Tadića, mladog poljoprivrednika
iz Štivice. Završivši srednju školu
za poljoprivrednog tehničara,
nije, kao toliki mladi, otišao sa
sela, nego je ostao obrađivati
plodnu posavsku crnicu.*

Vjernička obitelj

Otac Emil, danas već pokojni, prenio je na njega i na još dvije kćeri ljubav prema Bogu, ali i prema zemlji koja čovjeka hrani. Obje su sestre udane i također su s obiteljima ostale u Štivicu.

Emil Tadić bio je napredni poljoprivrednik i uzorni vjernik do smrti; član crkvenog odbora, a kasnije i župnog ekonomskog vijeća s ukupnim stažem od tridesetak godina. Starija kćerka Vesna bila je čitač i pjevač u župi. Sa suprugom Ivicom Bajušićem primila je od Boga petoro djece, od kojih su troje bili ministranti, a dvije djevojke su župni čitači. Emilova mlada kćerka Ivanka udana je u obitelj Emanović. Bila je pjevač u crkvenom zboru od malih nogu, ali i prvi ženski ministrant u župi. Danas je orguljašica i član župnog pastoralnog vijeća, a njezina djeca također su ministranti. Ministrirao je i Ivica, naš domaćin.

Prerana smrt oca

Mene je, kao i majku te sestre, teško pogodila očeva prerana smrt, no život je morao ići dalje. S vjerom u Boga i u molitvi prevladali smo najteže dane. Veliko poljoprivredno gospodarstvo tražilo je svoje. Iako sam s ocem, rame uz rame, sve radio, nije bilo lako preko noći postati „glava kuće“ i vlasnik obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva. Majka Katarina i supruga Brankica oslonac su mi i velika pomoć, ali isto tako i rođaci koji priskoče kad god zatreba, posebno u jeku sjetve ili žetve, tada nam pomaže najmanje njih troje - priča Ivica.

Ivica i Brankica su u „ranim tridesetima“. Brankica je završila ekonomsku školu i pomaže suprugu oko papira i dokumenata koje mora imati i voditi svaki OPG. Rodom je iz Drežnika, sela u zapoljskoj župi, i također potječe iz obitelji koja živi svoju vjeru. Njihova kćerkica Lana pošla je ove

jeseni u osnovnu školu, a sin Mateo pravi je momčić i u dobi od tri godine već prati oca po gospodarstvu u gumenim čizmicama.

Domaća hrana

Tadićevi se već dugo bave stočarstvom. Imaju dvadesetak mliječnih krava i desetak bikova. Svaki drugi dan mlijeko iz njihovog dvorišta odvoze djelatnici Dukata. Uz to, hrane oko 250 tovljenika u vidu ugovorene proizvodnje. Ivica obrađuje 100 hektara zemlje. Imaju kombajn i pet traktora s priključnim strojevima. Sami prave silažu i „miksaju“ smjese pa tako, uz sijeno i djetelinu, osiguravaju stoci hranu tijekom cijele godine.

Već godinama obrađuju i siju ratarske kulture, a najviše kukuruz i pšenicu na „pokusnim poljima“ u suradnji s tvrtkama proizvođačima poljoprivrednog sjemena. Ne treba ni napominjati da Tadićevi imaju vlastiti vrt, uzgajaju sve vrste peradi i jednu sve domaće, od svakodnevnih obroka do zimnice.

Duhovno štivo

- Ja pomažem u staji, na njivi i u vrtu, a u večernjim satima uzmem unučad u krilo i učim ih molitvice kao što, uglavnom, rade i druge bake. U kući u kojoj se od uvijek molilo, najmlađi članovi ne smiju zaostajati - kaže Ivičina majka Katarina.

Štivica je selo koje, uz župnu crkvu svete Marije Magdalene, ima i četiri kapelice. Posvećene su svetom Valentinu, svetom Blažu, Velikoj Gospi i svetom Roku. Tadićeva kuća blizu je kapelice svetoga Blaža. Iako su redoviti na nedjeljnim misama i misama na blagdane, kad uhvate vremena

„skoknu“ na molitvu u kapelicu, a posebno Ivica koji zbog neodgovornih obveza ponekad mora „preskočiti“ misu u tjednu.

- Ja sam se u obitelji dobro snašla i uklopila sam se, kaže Brankica. Bez obzira na količinu posla, kad uspijem rado sa župljanima idem na biskupijska hodočašća. Volim pročitati i duhovno štivo. Pokojni svekar svake je godine nabavljao kalendar Danicu pa smo čitali tijekom dugih zimskih večeri. Nedjeljom je donosio Glas koncila koji smo preko tjedna bar prelistali, a nedjeljom ili u neradni dan i pročitali. Između ostalog, redovito čitamo i biskupijski list Zajedništvo.

Ako uđete u dvorište Tadićevih, vidjet ćete puno cvijeća i zelenila, ali i prekrasnu sjenicu u kojoj članovi obitelji svakodnevno zajedno piju kavu i dogovaraju se o poslu. Sve nabrojeno možda čitatelja upućuje na pomisao kako se sve to ne može stići, ali tko s Bogom računa i planira, uspijeva!

Ukorak s liturgijskim vremenom

LITURGIJSKA GODINA A

Piše: Josip Krpeljević

DVADESET I PETA NEDJELJA KROZ GODINU

U prvom čitanju prorok Izaija poručuje da je daleki i nedokučivi Bog ujedno Bog koji je blizu i koji je velikodušan - u praštanju. Sveti pisac poziva svoje sunarodnjake da ponovno otkriju Božju prisutnost u nepredvidljivim događajima u kojima su se zatekli i potiče ih da još jednom razmotre činjenicu da su ti događaji Božje djelo. Božje misli i djela ne mogu se svesti na mjeru čovjekovih misli i djela. Za mjerilo udaljenosti između Božjih i naših misli, između Božjih i naših putova uzima se fizička udaljenost neba od zemlje. Psalam 145 veliča Božju blizinu, a ona se očituje u milosrđu, praštanju i pravednosti. Poslanicu Filipljanima Pavao piše iz zatvora. Ne zna hoće li biti osuđen na smrt ili će biti oslobođen. Postavlja si pitanje treba li više željeti smrt ili nastavak života i nema dvojbi s obzirom na činjenicu da umrijeti znači sjединiti se s Gospodinom u konačno zajedništvo, a to bi bio dobitak. Ipak, on također zna da

bi njegov zemaljski život bio od veće koristi njegovim zajednicama. U dvojbi da li željeti ono što je bolje za njega ili ono što je potrebnije za Crkvu, Pavao bira ovo drugo. Uvjeren je, naime, da će se u oba slučaja - bilo nastavkom njegova života, bilo njegovom mučeničkom smrću, Krist uzveličati u njegovoj osobi. Ono što je važno jest Krist, zajedništvo s njime, prijanjanje uz njegovu volju. Matejev evangeoski ulomak donosi prispodobu o radnicima u vinogradu. Ova prispodoba zorno pokazuje kako su Božje misli potpuno drugačije od naših misli. Božje poimanje pravednosti potpuno je drugačije od našeg ljudskog poimanja pravednosti. To što Bog svima jednako plaća, znači da sve jednako voli i sve želi spasiti. U izboru između Božje i ljudske pravednosti kršćanin je uvijek pozvan izabrati onu Božju jer u ljudsku smo se pravednost svi već toliko puta u životu razočarali. ■

DVADESET I ŠESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Problem osobne i kolektivne odgovornosti provlači se čitavom Biblijom. Od davnine pa sve do nedavnih vremena pripadnost čovjeka ili žene nekoj etničkoj skupini zahtijevala je podvrgavanje zakonu kojeg je nametnuo vladar. Prostori slobode i osobnih odabira gotovo da i nisu postojali. Također se i u praksi osuđivanja u obzir isključivo uzimao počinjeni prekršaj, a ne prekršitelj; grijeh a ne grješnik. Sudci su se ravnali prema činjenicama ne uzimajući u obzir nakane. Bio je to svijet grubih činjenica gdje je malo prostora ostajalo za nježnost. Prorok Ezekijel postaje pobornik osobne odgovornosti. Osobna savjest rađa se polagano i postupno. Odgovornost za dobro i zlo ponajprije je osobna. Istina je to kojom je kršćanstvo dalo nemjerljiv doprinos čitavom čovječanstvu. Psalam 25 veliča upravo Božju nježnost. O kako nam svima treba nježnosti u ovom našem okrutnom svijetu! U novom ulomku poslanice Filipljanima Pavao kršćanima za uzor pravednog življenja nudi samog Krista. Krist je u sebi na savršeni način utjelovio osobnu i kolektivnu odgovornost. Osobnu odgovornost naglasio je u prispodobi o talentima; svatko će položiti račun za onoliko

talenata koliko je primio. No također je istaknuo i kolektivnu odgovornost, osobito s obzirom na najslabije i najmanje. On sâm, koji osobno nije počinio grijeha, na sebe je preuzeo sve naše grijehe. Postao je grijeh radi našega spasenja. Slijedeći Kristov primjer i mi grješnici možemo biti sigurni da smo iz smrti prešli u život. Matejev evangeoski ulomak donosi prispodobu o dva sina. Prvi sin iskazuje poštovanje i formalnu poslušnost ocu, no nema nakanu te riječi provesti u djelo. Iskazuje i neposlušnost. Drugi sin ostavlja dojam da je iskreniji. Kaže ocu da se ne slaže s njegovom voljom, no predomisli se, posluša. Drugi sin donio je odluku da izvrši Očevu volju, ali se predomislio i obratio. Stvarna učinkovitost bolja je od deklarativne spremnosti. Isus je pravi Sin, uzor sinovske poslušnosti. On je i riječju, i djelom, vršitelj volje Očeve. ■

DVADESET I SEDMA NEDJELJA KROZ GODINU

U prvom čitanju iz Knjige proroka Izaije Bog je prikazan kao dobri vinogradar, a mi ljudi kao iskvareni nasad koji daje loš urod (vinjagu). S jedne strane stoji ljubav koju Bog ima za svoj vinograd; s druge je, pak, strane nezahvalnost Božjega naroda za iskazanu Božju dobrotu i velikodušnost, te izostanak plodova pravde i pravičnosti. Psalam 80 nastavak je Izaijina govora o Božjem narodu kao vinogradu Gospodnjem. Nepovoljni vremenski uvjeti tijekom ljeta (prevelika vlažnost zbog obilnih kiša) uvelike su umanjili urod grožđa ove jeseni. Novi ulomak iz poslanice Filipljanima predstavlja nam idealnog kršćanina kao čovjeka otvorenog za dobro s

koje god strane dolazilo. Kršćanin bi, dakle, trebao biti svojevrsni stručnjak u dobroti. Gledajući svakodnevno nepravde koje mi kršćani činimo, moramo tužno konstatirati kako smo daleko od tog ideala i kako nam je stoga svima potrebno obraćenje. Matejev evangeoski ulomak donosi prispodobu o vinogradarima ubojicama. Ovu prispodobu nalazimo i kod ostala dva sinoptika što pokazuje da je ova prispodoba bila iznimno važna za razumijevanje Isusove sudbine i sudbine njegova evanđelja koje će biti odbačeno od starozavjetnog naroda saveza, ali će zato biti prihvaćeno od naovozavjetnog naroda Božjega – Crkve te prošireno po svem svijetu. ■

DVADESET I OSMI NEDJELJA KROZ GODINU

U prvom čitanju iz Knjige proroka Izaije slušamo kako Bog ljudima svih naroda bez iznimke priprema gozbu. Slikom sočnih jela i vrhunskih vina prikazana je radost vječnoga života. Psalam 23 (Gospodin je pastir) jedan je od najpoznatijih biblijskih psalama. Slikom bogato prostrtog stola i prepune čaše također je prikazana buduća radost vječnoga života. Ovonedjeljni ulomak iz poslanice Filipljanima govori o oskudijevanju i neimaštini. Čini nam se kao da nas spušta na zemlju nakon uzvišenog navještaja vječne radosti i obilja nebeske gozbe. Međutim, Pavlu to nije bila nakana. On nam je htio posvjedočiti da nije dopuštao da materijalna bijeda pomuti njegovu

kršćansku radost i nadu u buduće obilje. Dodatni razlog za njegovu radost solidarnost je njegove kršćanske braće i sestara koji ga nisu zaboravili u njegovoj nevolji, već su mu spremno pritekli u pomoć svojim materijalnim dobrima. Matejev evanđeoski ulomak donosi prisporodbu o svadbi kraljevog sina. Ta kraljevska svadbena gozba nama je danas slika euharistije, a u vječnosti slika neba. Svi su ljudi na nju pozvani, no svi se ne odazivaju. Zašto se neki ljudi ne odazivaju Božjem pozivu, nego više vjeruju nekome drugome? Zato što smatraju da će ih netko drugi, a ne Bog, usrećiti što je velika zablude. Nemojmo ni mi, poput sv. Pavla, dopustiti da u nju upadnemo. ■

DVADESET I DEVETA NEDJELJA KROZ GODINU

Prvo čitanje iz Knjige proroka Izaije pruža nam na primjeru perzijskog kralja Kira (6. st. pr. Kr.) ključ za razumijevanje ondašnjih povijesnih događaja. Bog se služi moćnicima ovoga svijeta da po njima i bez njihova znanja ostvari naum spasenja svoga naroda. Psalam 96 veliča Boga, gospodara povijesti, zbog njegovih divnih djela što ih čini za naše spasenje. Za drugo čitanje ove nedjelje počinjemo čitati Prvu poslanicu što Pavao napisao kršćanima Soluna. U današnjem ulomku slušamo o tri temeljne (stožerne) kreposti koje trebaju krasiti svaku kršćansku zajednicu, a to su vjera, ufanje (nada) i ljubav. Vjera treba biti djelotvorna, pretvorena u dobra djela, a ne smije ostati mrtvo slovo na papiru, puka deklarativna vjera. Nada treba biti postojana što znači ustrajna cijeloga života, u dobru i u zlu, u radostima i u patnjama. Ljubav treba biti zauzeta - ljubav koja se zauzima za bližnjega, koja se pretače u konkretni čin dobrote prema bližnjima, a ne smije ostane samo puki osjećaj, sentimentalna ljubav. Matejev evanđeoski ulomak govori u užem smislu o porezu, a u širem smislu o kraljevstvu nebeskom i kraljevstvima zemaljskim, o odnosu Crkve i države. Kristovo načelo »Bogu Božje, a caru carevo« pokazuje da Bog zemaljskim vlada-

rma nikad ne oduzima »njihovo« (a i to su od Boga primili), no prošlost i sadašnjost su prepune primjera kako moćnici ovoga svijeta Bogu oduzimaju »njegovo«. Najnoviji primjer su protunaravni i protubožanski zakoni o braku i obitelji u nekim europskim državama, a onedavno, nažalost, i kod nas - brak i obitelj nisu smislili ljudi, nego Bog Stvoritelj. S kojim, dakle, pravom politički moćnici današnjice te Božje ustanove nastoje od njega oduzeti? ■

TRIDESETA NEDJELJA KROZ GODINU

U prvom čitanju iz Knjige Izlaska (45, 1.4-6) Bog je jamac pravnog poretka. Svi ljudski sustavi nesavršeni su s obzirom na pravdu. Nema savršenog ljudskog društva. Bog je jedini istinski i pravi zaštitnik svakog čovjeka koji je žrtva nekog oblika nasilja. Psalam 18 pokazuje da starozavjetni molitelj to razumije i zato Boga naziva svojom hridinom, tvrđavom, štitom spasenja od svakog oblika nasilja i nesreće. U ovonedjeljnom ulomku iz Prve poslanice Solunjanima slušamo kako se kršćani Soluna stavljaju za uzor svim vjernicima u Makedoniji i Ahaji. Solunjani su bili na dobrom glasu zbog svoje vjere. Je li i naša vjera u našim kršćanskim zajednicama za druge uzorna ili je više drugima povod za sablazan? Često se od mnogih deklariranih »vjernika«, koji ne prakticiraju svoju vjeru, čuje otprilike ovakav

prigovor: »Ne idem u crkvu jer su mi oni koji redovito idu na sablazan svojim nemoralnim životom.« Premda je taj prigovor u velikoj većini slučajeva puki izgovor kojim do izražaja dolazi oholost prigovaratelja ipak nam može poslužiti kao dobar ispit sazvjesti da se usporedimo sa Solunjanima te svi zajedno porastemo u svojoj kršćanskoj vjeri. Matejev evanđeoski ulomak ljubav prema Bogu i bližnjemu proglašava najvećom i prvom od svih zapovijedi. Naime, sve se druge zapovijedi iz nje izvode i u njoj nalaze svoj pravi smisao. Kad kršimo bilo koju Božju zapovijed (primjerice, kad psujemo Boga i bližnjega), to činimo jer Boga i bližnjega ne ljubimo. Nisam još sreo nikoga tko bi psovao ono ili onoga što voli. Gdje se ljubav prema Bogu i bližnjemu povećava, tu se smanjuje prostor za grijeh i zlo. ■

Programi Biskupijskog dana, Orguljaških večeri i svetkovine sv. Terezije Avilske

PROSLAVA BISKUPIJSKOG DANA

Proslava Biskupijskog dana održat će se na 17. godišnjicu uspostave Požeške biskupije, svetkovinu Obljetnice posvete Katedrale, u subotu 27. rujna u Požegi. Na njemu će sudjelovati svećenici i vjeroučitelji te voditelji i članovi pojedinih povjerenstava i crkvenih udruga. Program započinje u Katedrali sv. Terezije Avilske u 9,30 sati s predstavljanjem pastoralnog plana za školsku godinu 2014./2015. U 11,00 sati u Katedrali bit će zajedničko euharistijsko slavlje s đakonskim ređenjem i dodjelom biskupijskih medalja s poveljom zahvalnosti zaslužnim vjernicima. Za đakone će biti zaređeni Marko Čubelić iz župe Suhopolje, Rok Ivanović iz župe Đulovac, Krunoslav Juraković iz župe Zapolje, Oliver Kranjčić iz župe Uljanik, Ljubiša Krmar iz župe Staro Petrovo Selo, Robert Kupčak iz župe Stari Gradac i Krunoslav Siroglavić iz župe Oriovac.

ORGULJAŠKE VEČERI U POŽEŠKOJ KATEDRALI

U prigodi obljetnice Biskupije 27. rujna započinju Orguljaške večeri u požeškoj Katedrali prema sljedećem programu:

- **Subota, 27. rujna 2014. u 19,30 sati**
Svečani koncert otvorenja
Ulrich Walther, orgulje (Austrija)
- **Četvrtak, 2. listopada 2014. u 19 sati**
Koncert prigodom stote obljetnice rođenja Albe Vidakovića
Katedralni zbor Požega
Vlatka Peljhan, violina
Krešimir Ivančić, violina
- **Utorak, 7. listopada 2014. u 19 sati**
Solistički koncert
Alen Kopunović Legetin, orgulje
- **Petak, 10. listopada 2014. u 19 sati**
Solistički koncert
Ivan Bosnar (orgulje)
Komorni sastav orkestra Hrvatske vojske (brass ansambl)

Orguljaške večeri završavaju **svečanim vesperama** 14. listopada uoči svetkovine sv. Terezije Avilske.

SVETKOVINA SV. TEREZIJA AVILSKA

Obilježavanje 17. obljetnice Požeške biskupije završit će proslavom blagdana sv. Terezije Avilske, zaštitnice Katedrale i grada Požega kada će središnje euharistijsko slavlje s procesijom predvoditi sisački biskup msgr. Vlado Košić. u zajedništvu s domaćim biskupom i biskupima Đakovačko-Osječke nadbiskupije.

Hodočašće dječjih crkvenih zborova u Katedralu

Prigodom svetkovine sv. Terezije Avilske održati će se 11. listopada tradicionalno hodočašće dječjih crkvenih zborova u Katedralu. Svečano misno slavlje u 11,30 u Katedrali predvodi biskup dr. Antun Škvorčević.

Zajedništvo • GLASILO POŽEŠKE BISKUPIJE

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Biskupski ordinarijat, Požega

GLAVNI UREDNIK: Ivica Žuljević

UREDNIČKI KOLEGIJ: Ivica Žuljević, Ljiljana Marić, Višnja Mikić

LEKTOR: Romana Thür • GRAFIČKA PRIPREMA: Tomislav Koščak

TISAK: Denona, Zagreb • ISSN: 1846-4047

ADRESA UREDNIŠTVA: Trg Svetog Trojstva 18, 34000 Požega

Tel. 034-290-300; fax. 034-274-295 • e-mail: pbzajednistvo@gmail.com

ŽUPA SVETOG PETRA APOSTOLA STARI GRADAC

Revni u molitvi, dobrim djelima i pjesmi

Piše i snimila: Marija Lovrenc

nova fasada, uvedeno grijanje, zamijenjen pod. Uz pomoć mještana i donatora, u Lozanu je 2010. godine izgrađena kapela Sv. Florijana Mučenika. Do tada je u Lozanu postojala mala kapelica, odnosno toranj sa zvonikom koji nije bio adekvatan za slavlje euharistije. Uz pomoć vjernika i dobročinitelja, župa je kupila zemljište i na njemu sagradila novu kapelu kako bi u nju mogli dolaziti mještani iz cijelog sela. Zidni reljef u kapeli hvalevrijedan su ručni rad, djelo poznatog akademskog umjetnika Stjepana Đukića Pište koji je rođen u Lozanu.

Prema statistici, prošle godine župa je brojila oko 1540 katolika. Bilo je 11 krštenika, 7 vjenčanih parova, 33 umrlih te 28 prvopričesnika i 17 krizmanika. Ove godine župa broji 6 krštenih, 4 vjenčanih para te 17 umrlih. U župi je ove godine 19 prvopričesnika te 26 krizmanika. Vjeronauk pohađa 166 učenika; 122 su osnovnoškolci, a 44 srednjoškolci. U župi se iduće godine očekuje slavlje mlade mise Roberta Kupčaka koji će krajem rujna primiti red đakonata.

Aktivan zbor mladih

Župa ima aktivan zbor mladih. Mladi su naslijedili zbor odraslih koji je prestao djelovati prije šest godina. Danas ima petnaestak članova koji se redovito sastaju na probama petkom.

- Prvo je molitva, onda imamo probu skladbi za misu, a uvijek vježbamo i nove skladbe. Lijepo nam je na zboru, družimo se, ovaj nas vid druženja povezuje - kaže orguljaš Mihael Mozješ. Uz tradicionalne skladbe i napjeve, mladi pjevači marljivi su i u uvođenju novijih skladbi. Na misama pjevaju i stari, i mladi. Zboru se, kada im obveze dopuste, pridruže i studenti. Mladi su već četiri puta sudjelovali na Smotri dječjih zborova u Požegi, a aktivni su i kao čitači. U župi je desetak čitača, a župno pastoralno vijeće broji dvanaest članova. Mole krunicu prije svetih misa, organiziraju hodočašća u Međugorje i Mariju Bistricu, uključeni su u korizmeni križni put. - Organiziramo klanjanje i tada se po dvije, tri ulice dogovore za bdijenje. Ono traje oko sat vremena, na razne nakane i potrebe. Kada molimo krunicu, nakon sva-

ke desetice imamo kratku meditaciju - o molitvi prije mise govori Branko Mojžes iz pastoralnog vijeća.

Bez Ljiljane Tomljanović niti jedan blagdan, nedjelja ni svetkovina ne bi bila ista. Zvonarica i cvječarica crkvi daje poseban sjaj. Neumorna Ljiljana svake subote poslijepodne izrađuje cvjetne aranžmane koji ukrašavaju oltar župne crkve. Radi to nakon svog redovnog posla na dva mjesta; prvog na tržnici gdje prodaje tekstil i drugog kod kuće gdje, kao i ostali mještani, radi u poljoprivredi. No vremena za župu uvijek se nađe, poručuje. - Osjećam se sretnom što radim, a puno mi pomažu suprug i sin - skromno kaže Ljiljana koja otključava i zaključava crkvu te na razne načine pomaže u župi.

U župi je aktivan i župni Caritas. Za starije, nemoćne, bolesne i siromašne župljane organizira akcije pomoći u koje se uključuju brojni dobročinitelji. Ankica Počepan ističe kako provode akcije prodaje kolača i cvijeća. Sredstva prikupljena prodajom Caritas dijeli potrebnima. U trgovinama se za te potrebe postavle kutije pa svojim dobrovoljnim prilogom mogu pomoći i drugi. Za Caritas, nažalost, ima puno posla. Župa polako izumire, pokazuje statistika koju marljivo vodi župnik Slavko Patrle. - U župi je danas oko 120 samačkih domaćinstava. Mnogi ljudi nemaju nikoga svog ili su im obitelji daleko. Kada umru, kuće se zatvaraju, ondje više nikoga nema - kaže župnik. Svake godine za veliku ispovijed pohodi 80 bolesnika po kućama. Analizirajući život župe tijekom devetdeset godina, velečasni Slavko Patrle došao je do zanimljivih podataka. U 90 godina u župi je umrlo 3611 ljudi dok je kršteno 4377 osoba. Najviše župljana umire na datum 28. veljače i 9. rujna, zatim 21. studenog, 3. travnja i 6. rujna. No na jedan datum nikada nitko nije umro u župi u svih 90 godina - 11. lipnja, na blagdan sv. Barnabe apostola.

Prvi spomen mjesta Stari Gradac nalazi se u "Popisu župa zagrebačke biskupije" iz 1334. godine. U njemu se spominje župa, crkva i svećenik u mjestu. Iz najstarijih dokumenata može se iščitati da je Stari Gradac imao kapelicu Blažene Djevice Marije, no ona je stradala u navali Turaka koji su mjesto spravili sa zemljom.

Župa Sv. Petra apostola u Starom Gradcu osnovana je 1790. godine, no 1811. godine je ugašena. Prema dostupnim podacima, ponovno je osnovana kao samostalna kapelanija 1919. godine da bi dvije godine kasnije, 1921., bila proglašena župom koja je počela djelovati 1923. godine. Te godine u centru Starog Gradca izgrađena je nova župna crkva koja danas okuplja vjernike svih generacija na molitvu i misu.

Župu čini oko 500 obitelji, odnosno oko 1600 stanovnika u četiri naselja: Stari Gradac, Lozan, Rogovac i Starogradački Marof. Župnik vlč. Slavko Patrle župu vodi već dvanaest godina. U tom periodu uređen je trg ispred crkve, postavljena je

Biskup krstio djecu iz brojnih obitelji

U Davoru kršten Nikola, peto dijete obitelji Dević

U nedjelju 6. srpnja biskup Antun Škvorčević predvodio je središnje euharistijsko slavlje u crkvi Marije Kraljice i sv. Jurja u svojoj rodnoj župi Davor te krstio Nikolu, peto dijete u obitelji Karla i Milke Dević. Dobrodošlicu mu je uputio župnik Goran Kovačević. Biskup je u pozdravu istaknuo dostojanstvo i veličinu roditelja u njihovu opredjeljenju za život te važnost još jednog rođenog čovjeka u Hrvatskoj. Izrazio je poštovanje i zahvalnost roditeljima za to posebno služenje Crkvi i narodu te im čestitao na žrtvi ljubavi kojom ostvaruju smisao braka i obitelji.

Pojasnio je da je obitelj Dević postala velika jer su braćni drugovi koji žive jedan za drugoga, praštaju i ljube, ne osvrću se na one koji ih možda promatraju s prijezirom i o njima govore s podsmijehom, nego vjeruju ljubavi koja je uvijek ponizan čin; žrtvuju se i služe životu te tako ostvaruju veličinu na Božji način. Zahvalio im je i čestitao na takvom svjedočanstvu. Nakon svete mise biskup je primio članove obitelji Dević, zadržao se s njima u razgovoru, podijelio im darove i uručio novčanu pomoć.

Krštenje petog djeteta u čađavičkoj obitelji Džepina

U župnoj crkvi sv. Petra u Čađavici 3. kolovoza biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje tijekom kojega je krstio Roka, peto dijete u obitelji Siniše i Sanje Džepine. Dobrodošlicu i zahvalnost za pohod župi izrazio mu je župnik Valent Halić. Biskup je u svojoj pozdravnoj riječi rekao kako nastoji iskazati poštovanje i zahvalnost obiteljima s brojnom djecom te s radošću predvodi slavlja njihova krštenja, a da je posebno radostan što zbog istoga razloga prvi puta dolazi i u Čađavicu. Utvrdio je kako se rođenjem novoga čovjeka događa najveća novost u našoj domovini jer je sve prolazno, a jedino čovjek, Božji dar, određen je za vječnost. Istakao je da svojim dolaskom u Čađavicu želi biti dionikom radosti obitelji Džepina koja je, primivši peto dijete, postala posebnom graditeljicom hrvatske budućnosti. Izrazio je zahvalu i poštovanje roditeljima što su hrabrim opredjeljenjem primili dar života te pozvao vjernike da svojim molitvama podrže sve takve obitelji.

U Voćinu kršteno peto dijete obitelji Perić

U župnoj crkvi i svetištu Majke Božje u Voćinu biskup Antun Škvorčević predvodio je 13. kolovoza euharistijsko slavlje i krstio Mihaela, peto dijete u obitelji Tune i Danijele Perić. Nakon riječi dobrodošlice župnika Mladena Štivina, biskup je istakao kako je znakovito što u predvečerje svetkovine obljetnice posvete crkve te u pripravi za svetkovinu Uznesenja BDM, kada će se održati Obiteljski dan Požeške biskupije u voćinskom svetištu, može pozdraviti nazočne, a napose obitelji s brojnom djecom među koje se svrstala i obitelj Perić. Čestitao je roditeljima na njihovom hrabrom svjedočenju opredjeljenja za život i zahvalio im za služenje Crkvi i narodu koje ostvaruju po svojoj bračnoj vjernosti te obiteljskoj ljubavi i žrtvi. Pozvao je nazočne da mole za sve obitelji u Požeškoj biskupiji i u Hrvatskoj.

Također je ohrabrio nazočne roditelje da se ne obaziru na ono što drugi u Hrvatskoj rade u braku i obitelji, nego da budu u vjerničkom dosluhu s Bogom i po njemu se ponašaju kako je to znala ostvarivati Blažena Djevica Marija. Sve ih je povjerio njezinu zagovoru.

Krštenje Damjana, petog djeteta obitelji Šljivečka u Kaptolu

Na spomendan sv. Jelene Križarice, 18. kolovoza, biskup Antun Škvorčević pohodio je župu Kaptol i tom prigodom krstio Damjana, peto dijete u obitelji Šljivečka. Na početku slavlja riječi dobrodošlice izrekao je župnik Josip Klarić. Tijekom uvoda u misno slavlje biskup je ukratko predstavio nastojanja sv. Jelene Križarice u pronalaženju Kristova križa u Jeruzalemu. Ukazao je na znakovitost krštenja malog Damjana na taj spomendan jer obitelj Šljivečka dolazi iz Ramanovaca gdje je kapela posvećena upravo toj svetici. Istaknuo je kako će se u krštenju mali Damjan pridružiti Isusovu križu, muci, smrti i uskrsnuću te zahvalio roditeljima za opredjeljenje i žrtvu u primanju petog djeteta. Na završetku slavlja biskup je čestitao roditeljima na daru krsno preporođenog djeteta te zahvalio župniku i suradnicima za sve ono što redovito čine u župnoj zajednici. U prostorima župnog doma susreo se s obitelji Šljivečka te uručio darove i novčanu potporu Požeške biskupije.

U Požegi kršteno sedmo dijete obitelji Bešlić

U župnoj crkvi sv. Leopolda Mandića u Požegi biskup Antun Škvorčević predvodio je 23. kolovoza euharistijsko slavlje tijekom kojega je krstio Emu, sedmo dijete u obitelji Gorana i Ivane Bešlić. Nakon pozdrava koji mu je uputio župnik Jozo Jurić, biskup je rekao nazočnima da je krštenje male Eme svečanost na kojoj uz njega sudjeluju šestorica svećenika i istaknuo kako je s razlogom tako jer je svako rođenje u Hrvatskoj jedan od najvećih događaja u kojem nam Bog po roditeljskoj suradnji daruje biće duhovno moćno, nositelja njegovih nauka po kojem se na najbolji način izgrađuje naša budućnost. Čestitao je roditeljima Bešlić na sedmom opredjeljenju za život i zahvalio na svjedočanstvu koje su time dali. Naglasio je koliko iznenađuje mala osjetljivost javnih dužnosnika za dramatično pitanje ustrajnog pada rođenih i velikog porasta umrlih u Hrvatskoj te pozvao nazočne da mole kako bi u našoj domovini bilo dovoljno ljudi odgovornog razmišljanja i djelovanja u prilog životu. Zahvalio je roditeljima male Eme što su njezinim rođenjem i krštenjem poslužili Božjoj prisutnosti u Hrvatskoj i otvorili nove mogućnosti naše budućnosti.

Sačuvali vrijedne sakralne predmete

Piše: Višnja Mikić • Snimio: Duško Mirković

Zbirka Živka i Željka Sajko iz župe sv. Luke evangelista u Lipiku jedna je od najraznovrsnijih privatnih kolekcija na području naše Biskupije, ali i šire. Predmeti su složeni te bilježeni inventarnim brojevima s detaljnom i uredno vođenom dokumentacijom. Posebnost zbirke je u tome što je većina predmeta prikupljena na području grada Novske. Nakon više od četiri desetljeća prikupljanja i čuvanja, Sajkov „Muzej u kući“ upisan je Rješenjem Ministarstva kulture RH 2005. godine u Registar kulturnih dobara i na listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara. Do sada je popisano i zaštićeno 2 356 predmeta. Prema Željkovim riječima, nakon privremenog rješenja čekaju trajno koje bi im trebalo biti predano na Dan grada Novske ili prilikom neke druge nadolazeće svečanosti. Obavlja se stručno dokumentiranje predmeta za trajnu pravnu zaštitu zbirke, a i nadležni konzervatori obavili su uvid u predmete i dokumentaciju. No kako je sve počelo?

Stare fotografije

Predmete za privatni muzej prvi je počeo skupljati Mirko Sajko (rođ. 1904.), a nastavio njegov sin, danas dobrodržeći 81-godišnji Živko. Njemu, uz stare predmete, fotografija postaje „prva ljubav“ još za vrijeme naukovanja. Od tada snima i izrađuje dokumentarne fotografije Novske, uglavnom u vlastitom kućnom foto-laboratoriju te prikuplja stare fotografije i razglednice svoga grada. Tijekom tri-desetak godina upriličeno je oko 40 Živkovih izložbi uz suautorstvo sina Željka te organizacijsku pomoć Pučkog otvorenog učilišta u Novskoj.

U zbirci Sajkovih mogu se izdvojiti vrijedne i zanimljive cjeline; zbirka etno-predmeta, zatim sakralnih te kulturno-povijesnih i uporabnih predmeta, a tu su i dijelovi arheoloških nalaza. Najbogatije i najvrjednije su zbirke starinskih fotoaparata te vojnih i vatrogasnih kaciga. Značajna je i zbirka hladnog i vatrene oružja iz 20. st. te odore i razni

drugi vojni predmeti iz Domovinskog rata s novljanskog područja. Za svoj rad, upornost i strpljivost Živko je dobio brojna priznanja i zahvale.

Avarski mač

Sin Željko (rođen 1965.) od rane mladosti zanima se za zbirku i prati očev sakupljački rad. I sam se, još u osnovnoj školi, počinje baviti fotografiranjem, obrađuje dokumentarne, a bavi se i umjetničkom fotografijom. Izlagao je na brojnim izložbama. Tijekom Domovinskog rata, kao hrvatski branitelj, fotografirao je i snimao događanja za ratni Press centar Novska pri 125. brigadi HV. Uz ratne fotografije, istaknuo se i bogatom zbirkom video-zapisa.

– Jedna od očevih i mojih želja svakako je da grad Novska što prije preuzme cjelokupnu zbirku kako bi ona bila kvalitetno smještena, zaštićena, vrednovana i kako bi ostala budućim generacijama. Sada u svoju kuću možemo primiti najviše pet osoba odjednom, a postoji interes za dolazak većih skupina, škola i turista – kaže Željko.

Uz fotografije, negative i razglednice, u zbirci se nalaze i predmeti od drveta, tekstila, metala i keramike. Između nekoliko tisuća predmeta svakako treba izdvojiti avarski mač iz 7. st. pronađen tijekom građevinskih radova u blizini župne crkve sv. Luke evangelista. Tu je i vatrogasna kaciga iz 1887. godine koju je nosio Adalbert Knopp, utemeljitelj novljanskog vatrogastva te veliki fotografski aparat iz 19. st.

Korpusi križeva

Vrlo je vrijedna i zbirka sakralnog blaga u kojoj se nalaze predmeti od 17. do 20. stoljeća, a koji su uglavnom pripadali novljanskoj župi. Tu su fotografije novljanske crkve, stari barjak, misnice, štole, kadionica, zvona, satovi s tornja, raspela i korpusi, svijećnjaci...

– Ovdje je željezni nadgrobni križ austro-ugarske vojske s kraja 19. i početka 20. st. te korpusi križeva „krajputaša“. Neki od njih nađeni su u bunarima, starim ambarima i na drugim nepriklad-

nim mjestima, ali evo, sačuvani su. Ovaj korpus „krajputaša“ postavljenog 1834. godine zamijenio je drugi, podignut 1912., a sada su oba ovdje – pokazuje Živko.

U zbirci smo vidjeli i stari Glasnik Srca Isusova iz neke davne godine, zatim krunice koje su nekada uporno i pobožno prebiralali prsti vjernika ovog kraja, zvonice koje je zvonilo na pretvorbu i usmjeravalo vjernike najvećoj tajni naše vjere, stare satove s crkvenog tornja koji su otkucavali vrijeme u neka minula stoljeća. Zvono i sat s tornja svetog Luke poziva i danas. Živko je svake nedjelje na ranoj misi, a supruga Franciska na svetu misu ide svakodnevno. Tako nalaze snagu; svatko od njih za svoje napore, životne brige i tegobe koje im donose godine, no kad se s Bogom ide kroz život, sve je lakše.

Svi ovo predmeti dragocjeno su svjedočanstvo svih važnijih događaja na području župe i grada koje će sačuvati prošlost za budućnost.

